

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ**

САМАРҚАНД ИҚТИСОДИЁТ ВА СЕРВИС ИНСТИТУТИ

«БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ ВА АУДИТ» КАФЕДРАСИ

К.Б. УРАЗОВ

СОЛИҚ ВА ТЎЛОВЛАР АУДИТИНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ

**АМАЛИЙ МАШҒУЛОТЛАР ВА МУСТАҚИЛ ИШЛАР
УЧУН ТОПШИРИҚЛАР ТЎПЛАМИ ҲАМДА
УЛАРНИ БАЖАРИШГА ОИД УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР**

Мутахассислик - 5A230902 «Аудит» (ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш
соҳалари бўйича)

САМАРҚАНД - 2017

Уразов К. Б. Солиқ ва тўловлар аудитининг хусусиятлари. Амалий машғулотлар ва мустақил ишлар учун топшириқлар тўплами ҳамда уларни бажаришга оид услубий кўрсатмалар. – Самарқанд, СамИСИ, 2017. - 76 бет.

Такризчилар:

Иқтисод фанлари номзоди, профессор Р.А. Абдуллаев
иқтисод фанлари доктори, профессор А.И. Аликулов

Мазкур ўқув-услубий иш ўз ичига «**Солиқ ва тўловлар аудитининг хусусиятлари**» фанидан амалий машғулотлар ва мустақил ишлар учун топшириқлар тўплами ҳамда уларни ечишга оид услубий кўрсатмаларни олган.

Олий ўқув юртларида 5A230902 «Аудит» (ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳалари бўйича) мутахассислиги бўйича таълим олаётган магистрлар учун мўлжалланган.

«Бухгалтерия ҳисоби ва аудит» кафедрасининг
2017 йил 2 мартдаги йиғилишида
муҳокама қилинган ва тасдиқланган
(14-сонли баён)

**Институт ўқув-услубий кенгашининг 2017 йил 19 апрелдаги
йиғилишида кўриб чиқилган ва тасдиқланган (7-сон баённома)**

МУНДАРИЖА

КИРИШ.....	4
1-мавзу. «СОЛИҚ ВА ТЎЛОВЛАР АУДИТИНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ» ФАНИНИНГ ПРЕДМЕТИ ВА МЕТОДИ.....	6
2-мавзу. СОЛИҚ ВА ТЎЛОВЛАР АУДИТИНИНГ МЕЎЁРИЙ-ХУҚУҚИЙ, ТАШКИЛИЙ ВА АХБОРОТ ТАЪМИНОТИ.....	12
3-мавзу. ОБОРОТДАН ОЛИНАДИГАН СОЛИҚЛАРНИНГ АУДИТИ.....	21
4-мавзу. ХАРАЖАТЛАРГА КИРИТИЛАДИГАН СОЛИҚЛАРНИНГ АУДИТИ.....	32
5-мавзу. ФОЙДАДАН ОЛИНАДИГАН СОЛИҚЛАР АУДИТИ	42
6-мавзу. СОДДАЛАШТИРИЛГАН СОЛИҚ ТЎЛОВЛАРИНИНГ АУДИТИ	48
7-мавзу. ХОДИМЛАРДАН УНДИРИЛАДИГАН ДАРОМАД СОЛИҒИ ВА ДИВИДЕНД СОЛИҒИНИНГ АУДИТИ..	57
8-мавзу. ДАВЛАТНИНГ МАҚСАДЛИ ФОНДЛАРИГА АЖРАТМАЛАР ВА ТЎЛОВЛАРНИНГ АУДИТИ.....	64
9-мавзу. СОЛИҚ ИМТИЁЗЛАРИ ВА СОЛИҚЛАР БЎЙИЧА МОЛИЯВИЙ САНКЦИЯЛАРНИНГ АУДИТИ.....	69
10-мавзу. СОЛИҚ ВА ТЎЛОВЛАР АУДИТИ НАТИЖАЛАРИНИ УМУМЛАШТИРИШ, РАСМИЙЛАШТИРИШ ВА ТАДБИҚ ЭТИШ.....	72
ФОЙДАЛАНИШГА ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН АХБОРОТ МАНБАЛАРИ.....	75

КИРИШ

Ушбу ўқув-услубий иш «Солиқ ва тўловлар аудитининг хусусиятлари» фани ўқув-услубий мажмуасининг таркибий элементларидан бири ҳисобланади. У ўз ичига фан бўйича амалий машғулотларни ўтказиш ва мустақил ишларни бажариш учун топшириқлар тўплами ҳамда уларни ечишга оид услубий кўрсатмаларни олган.

«Солиқ ва тўловлар аудитининг хусусиятлари» фанидан амалий машғулотлар ўқув дастурида кўрсатилган мавзулар бўйича ўтказилади. Амалий машғулотларни ўтказиш технологияси қуйидагилардан иборат:

- *дастлаб олдинги мавзу бўйича уйга мустақил бажариш учун берилган топшириқларнинг бажарилиши назорат қилинади (10 дақиқагача);

- *кейин эса янги мавзу бўйича талабаларнинг қўйилган саволларга жавоблари эшитилади, улар давра суҳбати шаклида муҳокама қилинади (15-20 дақиқагача);

- *шундан сўнг, янги мавзуга тегишли масалалар (кейслар, ҳўжалик ситуациялари) ечилади (30-40 дақиқа);

- *дарс якунида амалий машғулот мавзуси бўйича талабалар томонидан эришилган натижалар умумлаштирилади ва ўзлаштириш натижалари баҳоланади (5-10 дақиқагача), шунингдек келгуси амалий машғулот мавзуси ва уйга мустақил бажариш учун топшириқлар берилади.

«Солиқ ва тўловлар аудитининг хусусиятлари» фанидан амалий машғулотлар “биргаликда ишлаймиз” усулида ўтказилади. Ушбу усулга кўра амалий машғулотларда:

1. Талабалар сони кам бўлганлиги сабабли гуруҳ талабалари сафидан 1-2 кишидан иборат бўлган алоҳида қуйи гуруҳлар тузилади.

2. Ҳар бир қуйи гуруҳга бир хил топшириқларни ўз ичига олган эксперт варақалари тарқатилади.

3. Ҳар бир қуйи гуруҳ эксперт варақасида келтирилган умумий топшириқ устида ишлайди.

4. Барча қуйи гуруҳ аъзолари томонидан топшириқни бажариш натижалари муҳокама этилади. Умумий натижа (бутун эксперт варағи бўйича топшириқлар ечими)га баҳо берилади.

Гуруҳ бўлиб ишлашда қуйидагилар муҳим ҳисобланади:

- *шерикларни диққат билан тинглаш;

- *гуруҳ ишларида ўзаро фаол иштирок этиш;

- *берилган топшириқларга масъулият билан ёндашиш;

- *агар ёрдам керак бўлса, албатта гуруҳ аъзоларига ва ўқитувчига мурожаат қилиш;

- *бир-бирига ёрдам бериш;

- *гуруҳлар фаолияти натижаларини баҳолашда ҳамманинг иштирок этиши.

«Солиқ ва тўловлар аудитининг хусусиятлари» фанидан талабалар мустақил ишларни мустақил тарзда “якка ишлайман” усулида берилган топшириқлар бўйича бажарадилар. Ушбу усулнинг моҳияти қуйидагилардан иборат.

1. Ҳар бир талабага мустақил иш тури (саволлар, машқлар, хўжалик ситуацияси) келтирилган эксперт варақалари тарқатилади.

2. Ҳар бир талаба эксперт варақасида келтирилган мустақил иш устида ишлайди.

3. Барча талабаларнинг мустақил иши бўйича тақдимоти эшитилади ва муҳокама қилинади.

Мустақил иш турлари:

√ **такрорлаш ва машқ қилиш** – мавзу материалларини такрор-такрор ўқиб чиқиш, таҳлил қилиш, берилган топшириқларни (кейслар, масалалар, хўжалик ситуацияларини) мустақил ечиш ва қайта ишлаш, олинган билимларни мустаҳкамлаш ва чуқурлаштириш, амалий кўникма ҳосил қилиш ва маълум тажрибани (малакани) шакллантириш;

√ **янги билимларни мустақил ўзлаштириш** – мавзу бўйича янги материалларни излаб топиш, конспектлаштириш, мустақил фикрларни шакллантириш;

√ **иждодий характердаги ишлар** – мавзуга оид мунозарали жиҳатларни излаб топиш, улар бўйича олимлар фикрларини ўрганиш ва конспектлаштириш, талабалар илмий тўғарагида (анжуманида) чиқиш қилиш учун, янгича фикр, ғоя, усул ва услубларни ўзида мужассамлаштирган илмий реферат ва мақолаларни тайёрлаш.

Якка ишлашда қуйидагилар муҳим ҳисобланади:

* ўқитувчини диққат билан тинглаш;

* мустақил иш тури (саволлар, машқлар, хўжалик ситуациялари ва бошқалар)ни ёзиб олиш ва уни бажаришга масъулият билан ёндашиш;

* агар ёрдам керак бўлса, албатта, шерикларга ёки ўқитувчига мурожаат қилиш;

* бир-бирига ёрдам бериш;

* бошқа талабаларни мустақил ишни бажариши ва тақдимотини қилиш жараёнида иштирок этиш ва ундан ўзига тегишли хулосаларни қилиш.

Амалий машғулотлар учун топшириқларни ҳамда мустақил ишларни бажаришда талабалар ахборот-ресурс марказидаги дарсликлар, ўқув қўлланмалар, солиқ солиш, бухгалтерия ҳисоби ва аудитга доир, шунингдек бошқа меъёрий ҳужжатлар, услубий қўлланмалар, «Интернет» тармоғида келтирилган маълумотлардан кенг фойдаланишлари лозим.

1-мавзу.	СОЛИҚ ВА ТЎЛОВЛАР АУДИТИ ФАНИНИНГ ПРЕДМЕТИ ВА МЕТОДИ
----------	---

Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти-2 соат	Талабалар сони: –8 тагача
Машғулот шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустақамлаш юзасидан амалий машғулот ва мустақил иш
<i>Амалий машғулот режаси</i>	1. «Солиқ ва тўловлар аудитининг хусусиятлари» фани предметини ташкил қилувчи объектларни таснифлашга бағишланган 1.1-топшириқни бажариш. 2. Солиқ ва тўловлар аудитининг заруратлари, мақсади ва вазифаларини белгилашга бағишланган 1.2-топшириқни бажариш.
<i>Мустақил иш режаси</i>	1.Солиқ ва тўловлар аудитида қўлланиладиган усулларга бағишланган 1.3- ва 1.4-топшириқларни бажариш
Ўқув машғулоти ва мустақил ишнинг мақсади: талабаларда солиқ ва тўловлар аудити фанининг предмети, объектлари, методи ва усулларига оид амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: солиқ ва тўловлар аудити фанининг предмети, объектлари, методи ва усулларига оид амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: солиқ ва тўловлар аудити фанининг предмети, объектлари, методи ва усулларига оид амалий кўникмаларни ҳосил қилинади
<i>Таълим бериш усуллари</i>	Мунозара, суҳбат,тезкор-сўров,
<i>Таълим бериш шакллари</i>	Оммавий, якка тартибда ишлаш
<i>Таълим бериш воситалари</i>	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
<i>Таълим бериш шароити</i>	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
<i>Мониторинг ва баҳолаш</i>	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 1.1.

Эксперт варағи № 1.1.

Корхоналар томонидан тўланадиган солиқлар ва тўловларни аудит объекти сифатида қуйидаги белгилари бўйича гуруҳлаб чиқинг:

- а. Солиқ тўлаш режимида кўра;
 - б. Қайси бюджетга тўланишига кўра;
 - в. Бевосита ва билвоситалигига кўра
 - г. Бухгалтерия ҳисоби счётларида акс эттирилишига кўра.
- Топшириқ ечимини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштиринг.

Корхоналар томонидан тўланадиган солиқ ва тўловларнинг турли белгилари бўйича таснифи

№	Солиқ ва тўловнинг номи	Гуруҳлаш белгилари									
		Умумбелгиланган солиқ	Соддалаштирилган солиқ	Республика бюджетга тўлагандиган	Маҳаллий бюджетга тўлагандиган	Бевосита	Билвосита	Олинандиган счётларга киритиладиган	Корхона харажатларини акс эттирувчи счётларга киритиладиган	Корхона фойдасини ишлатилишини акс эттирувчи счётларга киритиладиган	Иш хақи ва дивидендлар бўйича қарзларни акс эттирувчи счётларга киритиладиган
1	Юридик шахслардан олинандиган фойда солиғи										
2	Жисмоний шахслардан олинандиган даромад солиғи										
3	Қўшилган қиймат солиғи										
4	Акциз солиғи										
5	Ер қаъридан фойдаланувчилар учун солиқлар ва махсус тўловлар										
6	Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ										
7	Мол-мулк солиғи										
8	Ер солиғи										

9	Ободонлаштириш солиғи										
10	Жисмоний шахслардан транспорт воситаларига бензин, дизель ёқилғиси ва газ ишлатганлик учун олинадиган солиқ										
11	Ижтимоий жамғармаларга мажбурий тўловлар: *ягона ижтимоий тўлов; *фуқароларнинг бюджетдан ташқари Пенсия жамғар-масига суғурта бадаллари; *бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига мажбурий ажратмалар										
12	Республика йўл жамғармасига мажбурий тўловлар: *Республика йўл жамғармасига мажбурий ажратмалар; *Республика йўл жамғармасига йиғимлар										
13	Давлат умуммиллий дастурларини амалга ошириш жамғармаларига мажбурий ажратмалар										
14	Давлат божи										
15	Божхона тўловлари										
16	Айрим турдаги товарлар билан чакана савдо қилиш ва айрим турдаги хизматларни кўрсатиш ҳукуки учун йиғим										
17	Ягона солиқ тўлови										

18	Ягона ер солиғи										
19	Тадбиркорлик фаолиятининг айрим турлари бўйича қатъий белгиланган солиқ										

Изоҳ: солиқлар ва тўловларнинг қайси гуруҳга тегишлилигини мос равишдаги устунчаларда плюс (+) ишораси билан белгиланг

ТОПШИРИҚ № 1.2.

Эксперт варағи № 1.2.

Қуйидаги жадвалда келтирилган ҳолатларнинг қайсилари солиқлар ва тўловлар аудитига сабаб бўлишини ёки бўла олмаслигини плюс (+) ва (-) ишоралари билан белгилаб чиқинг.

Солиқлар ва тўловлар аудитига сабаб бўладиган ва бўлмайдиган ҳолатлар

№	Ҳолатлар	Аудит ўтказишга сабаб	
		бўлади (+)	бўлмайди (-)
1	Солиқларнинг муҳим давлат аҳамиятига моликлиги		
2	Солиқларнинг корхоналарнинг муҳим мажбуриятлардан бири эканлиги		
3	Солиқлардан қочишга солиқ тўловчида моддий нафнинг борлиги		
4	Солиқлардан билмасдан қочиш сабабли жиноий, молиявий ва маъмурий жаъзога тортилиш хавфининг борлиги		
5	Солиқчининг солиқларни нотўғри текширганлиги		
6	Бош бухгалтернинг олдин судланганлиги		
7	Солиқ солиш қонунчилиги ҳужжатларини чуқур билмаслик ва уларни тўғри тушунмаслик		
8	Солиқ ҳисоб-китобларининг турли кўрсаткичларга боғлиқлиги ва бу кўрсаткичларнинг кўплиги		
9	Солиқ ҳисоб-китобларининг мураккаблиги		
10	Солиқ ҳисоб-китоблари талабларига молиявий ҳисобнинг тўлиқ бўйсиндирилмаганлиги		
11	Ахборот танқислиги		
12	Ахборотларни тўғри шакллантиришнинг автоматик тизимларини яратилмаганлиги		
13	Солиқлар қонунчилиги талабларининг узоқ муддатли эмаслиги ва тез ўзгарувчанлиги		
14	Раҳбарнинг маълумотига кўра бухгалтерлиги ёки солиқ солиқчи бўлганлиги		
15	Таъсисчилардан бирининг норезидентлиги		

ТОПШИРИҚ № 1.3.

Эксперт варағи № 1.3.

Қуйидаги жадвалда келтирилган маълумотлар асосида аудитда қўлланиладиган усулларни қайси гуруҳга кирувчи усуллар эканлигини плус (+) ва (-) ишоралари билан белгилаб чиқинг.

Солиқлар ва тўловлар аудитида қўлланиладиган усуллар

№	Усуллар номи	Аудитда қўлланиладиган усуллар	
		Бухгалтерия ҳисоби ва суд экспертизаси усуллари (+,-)	Таҳлил ва математик-статистика усуллари (+,-)
1	Хужжатлаштириш		
2	Инвентаризация		
3	Баҳолаш		
4	Калькуляция		
5	Гуруҳлаш усуллари		
6	Индекс усули		
7	Жадвал усули		
8	Счётлар		
9	Икки ёқлама ёзув		
10	Баланс		
11	Занжирли алмаштириш усули		
12	Танлов усуллари		
13	Ҳисобот		
14	Суд-бухгалтерия экспертизаси		
15	Анкета усули		
16	Хронметраж		
17	Тест усули		
18	Математик дастурлаш усули		

ТОПШИРИҚ № 1.4.

Эксперт варағи № 1.4.

Аудитда қўлланиладиган танлаб текшириш ва ёппасига текшириш усуллари унинг қайси объектларига тегишли эканлигини плюс (+) ва (-) ишоралари билан белгилаб чиқинг.

Солиқлар ва тўловлар аудитида қўлланиладиган усуллар

№	Ҳолатлар	Аудитда қўлланиладиган усуллар	
		Танлаб текшириш усули (+,-)	Ёппасига текшириш усули (+,-)
1	Счёт-фактураларни тўғри расмийлаштирилганлиги		
2	Кирим касса ордери		
3	Чиқим касса ордери		
4	Касса китоби		
5	Тўлов топшириқномалари		
6	Банк кўчирмалари		
7	Йўл варақалари		
8	Сафар харажатлари бўйича бўнак ҳисоботлари		
9	Корхона харажатлари		
10	Корхона даромадлари		
11	Солиқлар ва тўловлар		
12	Фойда кўрсаткичлари		
13	Асосий воситаларнинг ҳолати ва ҳаракати		
14	Амортизация ажратмалари		
15	Қимматли қоғозлар бўйича олинадиган фоиз тўловлари		
16	Иш ҳақининг тўғри ҳисобланиши		
17	Иш ҳақидан ушланмалар		
18	Дебиторлик қарзлар ҳолати		
19	Кредиторлик қарзлар ҳолати		
20	Ижобий ва салбий курс фарқлари		
21	Устав капиталидаги ўзгаришлар		
22	Қайта баҳолаш натижалари		
23	Дивидендларнинг тўғри ҳисобланганлиги		
24	Банкдаги бошқа счётлардаги операциялар		
25	Товар- моддий бойликларнинг моддий жавобгар шахслар бўйича ҳолати		

Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулоти вақти-2 соат	Талабалар сони: –8 тагача
Машғулоти шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан амалий машғулоти ва мустақил иш
<i>Амалий машғулоти режаси</i>	1.Солиқ ва тўловлар аудити бўйича иш ҳажми ва шартнома қийматини аниқлашга бағишланган 2.1 - топшириқни бажариш 2. Солиқ ва тўловлар аудити режасини тузиш ҳамда бажариладиган ишларни аудиторлар ўртасида тақсимлашга бағишланган 2.2 - топшириқни бажариш
<i>Мустақил иш режаси</i>	1.Солиқлар ва улар аудитига доир меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда ахборот манбаларини гуруҳланишига бағишланган 2.3 ва 2.4 - топшириқларни бажариш 2. Солиқлар ва тўловлар аудити бўйича аудиторлик rischi ҳамда муҳимлилик даражасини аниқлашга бағишланган 2.5 - топшириқни бажариш
Ўқув машғулотининг мақсади: талабаларда солиқ ва тўловлар аудитининг меъёрий-ҳуқуқий таъминоти, улар аудити бўйича иш ҳажми, иш қиймати, аудиторлик rischi ва муҳимлилик даражаси, аудит режаси ва дастури ҳамда бажариладиган ишларни аудиторлар ўртасида тақсимлашга оид амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: талабаларда солиқ ва тўловлар аудитининг меъёрий-ҳуқуқий таъминоти, улар аудити бўйича иш ҳажми, иш қиймати, аудиторлик rischi ва муҳимлилик даражаси, аудит режаси ва дастури ҳамда бажариладиган ишларни аудиторлар ўртасида тақсимлашга оид амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: солиқ ва тўловлар аудитининг меъёрий-ҳуқуқий таъминоти, улар аудити бўйича иш ҳажми, иш қиймати, аудиторлик rischi ва муҳимлилик даражаси, аудит режаси ва дастури ҳамда бажариладиган ишларни аудиторлар ўртасида тақсимлашга оид амалий кўникмалар ҳосил қилинади
<i>Таълим бериш усуллари</i>	Мунозара, суҳбат,тезкор-сўров,
<i>Таълим бериш шакллари</i>	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
<i>Таълим бериш воситалари</i>	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
<i>Таълим бериш шароити</i>	Техник таъминланган, гуруҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
<i>Мониторинг ва баҳолаш</i>	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 2.1.

Эксперт варағи № 2.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. «Тонг» ОАЖда ўтказиладиган аудиторлик текшируви бўйича жами иш ҳажмини соатларда ва кунларда ҳисоблаш.
2. «Тонг» ОАЖда ўтказиладиган солиқлар ва тўловлар аудитига оид иш ҳажмини соатларда ва кунларда ҳисоблаш.
3. «Тонг» ОАЖда ўтказиладиган аудитнинг, шу жумладан солиқ ва тўловлар аудитининг қийматини аниқлаш.

ТОПШИРИҚ ШАРТИ

Аудиторлик ташкилотининг мижози бўлган «Тонг» ОАЖ бўйича бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатларнинг ўртача йиллик сони 5600 дона. 1 та ҳужжатни текширишга сарфланадиган ўртача вақт 5 минут. Ўртача ойлик иш куни сони – 25 кун. Бир кунлик иш вақти ўртача 8 соат. Жами меҳнат сарфининг 60 % бевосита солиқ ва тўловлар аудитига дахлдордир. 1 соат учун аудиторлар меҳнатига тўланадиган ҳақ миқдори 5000 сўм, ягона ижтимоий тўлов ставкаси 25 %. Устама харажатлар - иш ҳақидан 15 %. Аудиторлик ташкилотининг фойдалилик нормаси жами харажатларга нисбатан 20 %. Аудиторлик текширувини 2 та аудитор томонидан ўтказилиши ва улар томонидан меҳнатни тенг тасимланиши белгиланган. Мижоз аудиторлик ташкилотининг юқоридаги шартларига асосланган шартномани имзолашга тўлиқ рози.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1. Аудитда иш ҳажмини соат ва кунларда қуйидагича аниқлаш тавсия этилади.

$$\text{Их.с.} = \text{Хс} * \text{Дбб} / 60;$$

$$\text{Их.к.} = \text{Их.с.} / \text{Ви.к.} * \text{Ас}$$

Бу ерда: **Их.с.** - бажариладиган ишнинг соатлардаги ҳажми; **Хс** - текшириладиган ҳужжатларнинг ўртача сони; **Дбб** - бир бирлик ҳужжатни текширишга кетадиган ўртача дақиқа (минут); **60** - бир соатни ташкил қилувчи дақиқа (минут); **Их.к.** - бажариладиган ишнинг кунлардаги ҳажми; **Ви.к.** – иш кунининг вақт миқдори (соатда); **Ас** - ишни олиб боровчи аудиторлар сони.

Демак, бажариладиган ишнинг соатлардаги ҳажми текширилиши лозим бўлган бухгалтерия ҳисобига доир ҳужжатлар сони ҳамда уларнинг бир бирлигига тўғри келадиган вақт сарфига кўра аниқланади. Бажариладиган

ишнинг кунлардаги ҳажми жами вақт сарфини кунлик иш вақтининг соатлардаги миқдори ва ишловчи ходимлар сонига бўлиш орқали топилади.

Аудиторларнинг у ёки бу объектга вақт сарфи ушбу объектга доир ҳужжатларнинг барча объектлар бўйича текширилиши кўзда тутилган жами ҳужжатлардаги улушига қараб чамаланади (бюджетлаштирилади).

2. Аудитда иш қийматини сўмда қуйидагича ҳисоб-китоб қилиш тавсия этилади.

$$\text{Иқ.} = \text{ИХ.с.} * \text{Бб.с.}$$

$$\text{Бб.с} = \text{Тб.с.} + \text{Фб.с.}$$

$$\text{Тб.с.} = \text{Мхб.с.} + \text{ИТб.с.} + \text{Ухб.с.}$$

Бу ерда: **Иқ.**- бажариладиган ишнинг сўмдаги қиймати; **Бб.с.** – бир соатлик ишнинг баҳоси; **Тб.с** - бир соатлик ишнинг сўмдаги таннари; **Фб.с.** - бир соатлик ишга тўғри келувчи фойда суммаси; **Мхб.с.** – бир соатлик меҳнат ҳақи суммаси; **ИТб.с** – бир соатлик иш ҳақиға тўғри келувчи ягона ижтимоий тўлов суммаси; **Ухб.с.** – бир соатлик ишга тўғри келувчи устама харажатларнинг ўртача суммаси.

Демак, аудиторлик хизмати қийматини қуйидагича ҳисоб-китоб қилиш мумкин.

Аудиторлик хизмати қийматининг ҳисоб-китоби

№	Кўрсаткичлар	Сумма	
		хусусий	умумий
1	Бир соатлик иш ҳақи		
2	Бир соатлик иш ҳақиға тўғри келувчи ЯИТ		
3	Бир соатлик ишга тўғри келувчи устама харажатлар		
4	Бир соатлик иш таннари (1+2+3)		
5	Бир соат ишга тўғри келувчи фойда суммаси		
6	Бир соатлик ишнинг баҳоси (4+5)		
7	Жами меҳнат сарфи (соатларда)		
8	Жами иш қиймати (6*7)		

ТОПШИРИҚ № 2.2.

Эксперт варағи № 2.2.

2.1- топшириқ ечимлари ҳамда қуйидаги қўшимча маълумотлар асосида «Тонг» ОАЖда ўтказиладиган солиқ ва тўловлар аудитининг режасини тузинг.

ТОПШИРИҚ ШАРТИ

Қўшимча маълумотлар:

- 1.Аудиторлик ташкилоти раҳбари – Қўзиев Н.Қ.
- 2.Аудиторлик гуруҳи раҳбари – Боймуродов Ҳ.В.
3. Аудитор – Эшалиев Ш.М
4. Барча ишлар аудиторлар Боймуродов Ҳ.В. ва Эшалиев Ш.М. томонидан ҳамкорликда олиб борилади.

5. Алоҳида солиқ ва тўловлар аудити учун вақт сарфи жами солиқ ва тўловлар аудитига ажратилган кунларда қуйидагича тақсимланган: ҚҚС – 15%; мол-мулк солиғи – 10 %; сув солиғи – 5 %; ер солиғи – 5 %; Пенсия фондига ажратма – 10 %; Йўл фондига ажратма 2,5 %; Мактаб таълимини ривожлантириш фондига ажратма – 2,5 %; ЯИТ – 15 %; ходимлардан суғурта бадали – 3 %; ходимлар даромадидан солиқ –10 %; фойда солиғи – 15%; ободонлаштириш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш солиғи – 3 %; ўтган йилнинг фойдасидан тўланган дивиденд солиғи – 4 %.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

Солиқ ва тўловлар аудитининг умумий режасини қуйида келтирилган шакл ва мазмунда тузиш тарвия этилади.

Аудит режасида текширув муддати кунларини 6-масалада солиқ ва тўловларни текширишга ажратиладиган кунларнинг аниқланган миқдоридан ва 8-масала шартида келтирилган фоизлар асосида топиш лозим (кунлар сонини яхлитлаган ҳолда, масалан 0,85 ни 1 кун, 0,45 ёки 0,52 ни 0,5 кун сифатида).

Солиқ ва тўловлар бўйича аудиторлик текширувини ўтказишнинг умумий режаси

Аудиторлик ташкилоти
Текшириладиган ташкилот
Аудит ўтказиш муддати (кунларда)
Аудиторлик гуруҳининг раҳбари
Аудиторлик гуруҳининг таркиби
Режалаштирилган аудиторлик rischi
Режалаштирилган жиддийлик даражаси

№	Солиқ ва тўлов турлари	Муддати (кун)	Бажа-рувчи	Эслатма
1	ҚҚСни текшириш			
2	Мол-мулк солиғини текшириш			
3	Сув солиғини текшириш			
4	Ер солиғини текшириш			
5	Пенсия фондига ажратмаларни текшириш			
6	Йўл фондига ажратмаларни текшириш			
7	Мактаб таълимини ривожлантириш фондига ажратмаларни текшириш			
8	ЯИТни текшириш			
9	Фуқароларнинг суғурта бадалини текшириш			

10	Ходимлар даромадидан солиқни текшириш			
11	Фойда солиғини текшириш			
12	Ободонлаштириш солиғини текшириш			
13	Дивиденд солиғини текшириш			
	Жами			

ТОПШИРИҚ № 2.3.

Эксперт варағи № 2.3.

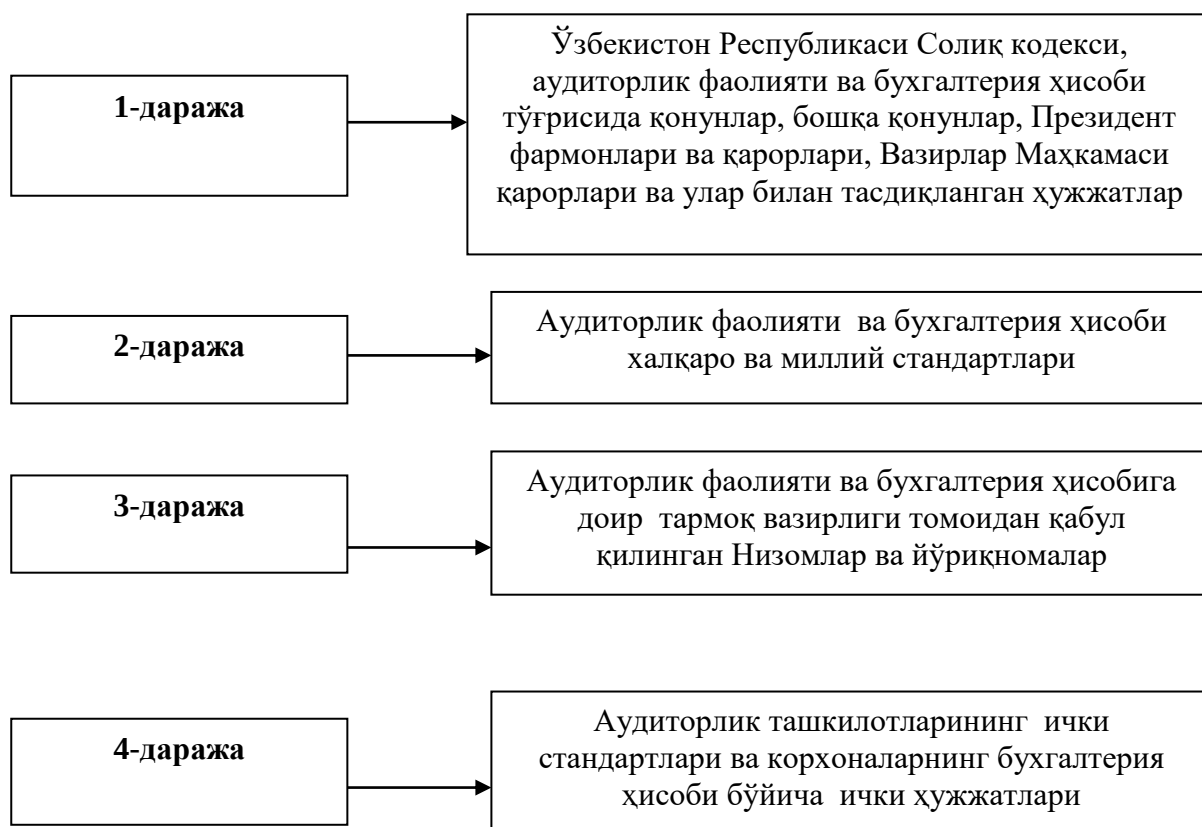
Солиқ ва тўловлар аудитининг меъёрий-ҳуқуқий асосини ташкил қилувчи қуйидаги жадвалда келтирилган қонунлар, қонуности ҳужжатлар ва бошқа меъёрий ҳужжатларни қайси гуруҳ (даража)га киришини (+) белгиси билан белгилаб чиқинг.

№	Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжат номи	Меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг даражалари			
		1- даража	2- даража	3- даража	4- даража
1	Солиқ кодекси				
2	Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида қонун				
3	Аудиторлик фаолияти тўғрисида қонун				
4	Корхонанинг ҳисоб сиёсати				
5	Аудитор иш сифатини белгилашнинг ички стандарти				
6	70-сон АФМС «Аудиторлик ҳисоботи ва молиявий ҳисобот тўғрисида аудиторлик ҳулосаси»				
7	3-сон АФМС «Аудитни режалаштириш»				
8	Аудит текшируви дастури				
9	Аудит текшируви режаси				
10	Корхонанинг ишчи счётлар режаси				
11	Молиявий ҳисоботни тузиш ва тақдим этиш учун концептуал асос				
12	Маҳсулот (иш, хизмат)ларни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатлари таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакллантириш тўғрисида Низом				
13	21- сон БҲМС				
14	2-сон БҲХС «Заҳиралар»				
15	Бухгалтерия ҳисобида ҳужжатлар ва ҳужжатлар айлануви тўғрисида НИЗОМ				

16	Юридик шахсларга солиқлар, божхона ва мажбурийтўловларни бюджетга тўлаш бўйича берилган имтиёзларни расмийлаштириш ва бухгалтерлик ҳисобида акс эттириш тартиби тўғрисида НИЗОМ (янги таҳрирда)				
17	Аудиторлик ташкилоти раҳбари буйруғи				
18	Хўжалик суди қарори (ажрими)				
19	Бош бухгалтер тўғрисида Низом				
20	Аудиторлик ташкилотлари фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари				

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

Хўжалик юритувчи субъектлар молиявий-хўжалик фаолияти аудитини, шу жумладан улар томонидан тўланадиган солиқлар ва тўловлар аудитини тартибга солиб турувчи меъёрий ҳуқуқий ҳужжатларни гуруҳлашда уларнинг қуйидаги 1-расмда келтирилган иерархик тизимидан фойдаланиш мақсадга мувофиқ

1-расм. Солиқ ва тўловлар аудитини тартибга солиб турувчи меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг иерархик тизими

ТОПШИРИҚ № 2.4.

Эксперт варағи № 2.4.

Қуйидагиларнинг қайси бирлари солиқ ва тўловлар аудитини ўтказишда ахборот манбаи ҳисобланиши ёки ҳисобланмаслигини (+) ёки (-) белгилари билан белгилаб чиқинг.

№	Ҳужжатнинг номи	Ахборот манбаи бўлиб	
		Ҳисобланади (+)	Ҳисобланмайди (-)
1	Солиқ кодекси		
2	Корхонанинг бухгалтерияси тўғрисида Низом		
3	Корхонанинг ишчи счётлар режаси		
4	Бош китоб		
5	Молиявий ҳисобот шакллари		
6	Солиқ ва тўловларнинг ҳисоб-китоблари		
7	Ишга чиқиш тўғрисида табель		
8	Ходимнинг моддий ёрдам бериш тўғрисидаги аризаси		
9	Ходимга жарима солиш тўғрисида буйруқ		
10	Олди-сотди шартномаси		
11	Счёт-фактуралар		
12	Асосий воситаларга амортизация ҳисоблаш ҳисоб-китоби		
13	Далолатномалар		
14	Аналитик ҳисоб регистрлари		
15	Бошқа аудиторларнинг ҳисоботлари		
16	Суд ажрими		
17	Ходимларни мукофатлаш тўғрисида буйруқ		
18	Тузатиш ёзуви бўйича бухгалтерия маълумотномаси		
19	ДСИ буйруғидан кўчирма		
20	Аванс ҳисоботи		
21	Акциядорлар йиғилиши баённомаси		
22	Таъсис шартномаси		
23	Корхона устави		
24	Даъво хати		
25	Ходимнинг паспорти нусхаси		
26	Инвентаризация варағи		
27	Қоравулнинг билдиргиси		
28	Касаллик варақаси		
29	Аудиторлик ташкилотининг ички стандартлари		

Эслатма: масалани тўғри ечиш учун қуйидагиларни яхши билиш лозим:

А) аудитор учун ҳар қандай ахборот ўта муҳим;

Б) аудитор аудитни ўтказишда меъёрий- ҳуқуқий ҳужжатларга асосланиши ва улар ижросини таъминланишига баҳо бериш учун тегишли ахборотлардан фойдаланиши лозим.

ТОПШИРИҚ № 5

Эксперт варағи № 5.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Аудиторлик хатарининг умумий даражасини аниқлаш (коэффициент ва фоизларда).
2. Аниқланган аудиторлик хатари умумий даражаси бўйича миқдорнинг солиқлар ва тўловларнинг барча турлари бўйича аудиторлик ташкилотига билдирмайдиган даъво суммасини ҳисоб-китоб қилиш.
4. Солиқ ва тўловлар бўйича жиддийлик даражасини аниқлаш.

ТОПШИРИҚ ШАРТИ

Аудитор ўзининг малака даражасини юқори баҳолаган ҳолда корхонанинг ички назорат тизимига ишончини 50 %, ҳар қандай корхона мавжуд бўлишлиги мумкин бўлган ажратиб бўлмасликдан келиб чиқадиган хатолик даражасини 30 %, ўзининг вақт этишмаслиги сабабли хатони топ олмаслик даражасини 10 % миқдорида баҳолади. Миқдор раҳбари ушбу хатар турлари даражаларининг тавсия этилаётган даражаларига рози ҳамда улар асосида топиладиган умумий аудиторлик хатари даражасида корхона томонидан ҳисобланган ҳар бир солиқ суммасидаги четланишлар учун аудиторлик ташкилотига даъво билдирмаслик шарти билан умумий қиймати 5000 минг сўмлик шартномага имзо чекди. Шартноманинг умумий қиймати миқдоридаги четланиш томонлар ўртасида жиддий деб тан олинди.

Корхонанинг текшириладиган ҳисобот йили бўйича ҳисобланган солиқ ва тўловлари суммаси қуйидагича:

*ҚҚС – 56600 минг сўм; мол-мулк солиғи – 5600 минг сўм; сув солиғи – 3200 минг сўм; ер солиғи – 2260 минг сўм; Пенсия фондига ажратма – 4245 минг сўм; Йўл фондига ажратма 4245 минг сўм; Мактаб таълимини ривожлантириш фондига ажратма – 1415 минг сўм; ЯИТ – 10300 минг сўм; ходимлардан суғурта бадали -1854 минг сўм; ходимлар даромадидан солиқ – 7416 минг сўм; фойда солиғи – 7800 минг сўм; ободонлаштириш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш солиғи 2500 минг сўм; ўтган йилнинг фойдасидан тўланган дивиденд солиғи – 2000 минг сўм.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1.Аудиторлик хатари (таваккалчилиги)нинг умумий даражаси қуйидагича ҳисоб-китоб қилинади:

$$AR = IR * CR * DR$$

Бу ерда: **AR (audit risk)** – умумий аудиторлик хатарининг даражаси, яъни молиявий ҳисоботга нотўғри хулоса бериш эҳтимоли;

IR (inherent risk) – ички хўжалик хатарининг даражаси, яъни ҳисобдаги хатолар эҳтимоли;

CR (control risk) – назорат тизими хатари даражаси, яъни ички назорат тизимининг самарасизлик эҳтимоли;

DR (detection risk) - хатоларни топа олмасликдан вужудга келадиган хатар даражаси, яъни хатони топа олмаслик эҳтимоли

2. Белгиланган аудиторлик хатарининг умумий даражаси бўйича аудиторлик ташкилотига билдирилмайдиган даъво суммаси ҳисоб-китобини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

**Белгиланган аудиторлик хатари даражаси бўйича
аудиторлик ташкилотига билдирилмайдиган даъво суммаси
ҳисоб-китоби**

№	Солиқ ва тўловлар тури	Солиқ ва тўловнинг ҳисобланган суммаси, минг сўм	Аудитор-лик хатари даражаси, фоизда	Аудитор-лик хатари суммаси
1	ҚҚС	56600		
2	Мол-мулк солиғи	5600		
3	Сув солиғи	3200		
4	Ер солиғи	2260		
5	Пенсия фондига ажратма	4245		
6	Йўл фондига ажратма	4245		
7	Мактаб таълимини ривожлантириш фондига ажратма	1415		
8	ЯИТ	10300		
9	Фуқароларнинг суғурта бадали	1854		
10	Ходимлар даромадидан солиқ	7416		
11	Фойда солиғи	7800		
12	Ободонлаштириш солиғи	2500		
13	Дивиденд солиғи	2000		
	Жами	109435		

3. Жиддийлик даражасини шартноманинг жами қийматини корхона бўйича ҳисобланган барча солиқ ва тўловларнинг умумий суммасига нисбатан фоизларда белгилаш тавсия этилади.

3-мавзу	ОБОРОТДАН ОЛИНАДИГАН СОЛИҚЛАРНИНГ АУДИТИ
---------	---

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти-2 соат	Талабалар сони: – 8 тагача
Машғулот шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустақамлаш юзасидан амалий машғулот
<i>Амалий машғулот режаси</i>	1.Акциз солиғи аудити бўйича 3.1-топшириқни бажариш. 2. ҚҚС аудити бўйича 3.2-топшириқни бажариш
<i>Мустақил иш режаси</i>	1. Транспорт воситаларига бензин, дизель ёқилғиси ва газ ишлатганлик учун олинадиган солиқ аудити бўйича 3.3-топшириқни бажариш
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда оборотдан олинадиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: Талабаларда оборотдан олинадиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: Талабаларда оборотдан олинадиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилинади.
<i>Таълим бериш усуллари</i>	Мунозара, суҳбат,тезкор-сўров,
<i>Таълим бериш шакллари</i>	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
<i>Таълим бериш воситалари</i>	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
<i>Таълим бериш шароити</i>	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
<i>Мониторинг ва баҳолаш</i>	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқ ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 3.1

Эксперт варағи № 3.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Солиқ кодекси (229-241-моддалар)га мувофиқ акцизли товарларни сотиш ҳажми ва, мос равишда, акциз солиғи реал суммасини топиш.
2. Акциз солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
3. Акциз солиғи бўйича бухгалтерия ёзувлари тўғрилигини текшириш.
4. Акциз солиғи бўйича йил охирига кредиторлик қарзи реаллигини текшириш.
5. Акциз солиғи бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

ТОПШИРИҚ ШАРТИ

Ёғ-мой комбинати бўйича акциз солиғига оид 20__ йилга тегишли ҳисоб ва ҳисобот маълумотларидан кўчирмалар қуйида келтирилган.

1. Йил бошига солиқ бўйича кредиторлик қарзи – 33500 минг сўм.
2. Йил мабойнида ишлаб чиқилган ўсимлик ёғи: 10030 тонна.
3. Йил мабойнида сотилган ўсимлик ёғи: Афғонистон Республикасига 1600 тонна; Республика ички харидорларига – 8340 тонна; ходимларга уларнинг аризасига кўра иш ҳақидан ушлаш шарти билан тарқатилган – 15 тонна; хайрия тариқасида тарқатилган – 20 тонна; Дивиденд тариқасида тарқатилган – 30 тонна.
4. Инвентаризацияда аниқланган қолдик: йил бошига – 160 тонна; йил охирига – 180 тонна.
5. Табиий камайиш - 2 тонна
6. Айбдор шахслар бўйнига ундириладиган камомад сифатида қўйилган ёғ микдори – 3 тонна.

1 тонна пахта ёғининг корхона сотиш баҳоси ўртача 1800000 сўм (шундан акциз солиғи 657900 сўм, ҚҚС – 20% ёки 300000 сўм, ўртача таннарх 600000 сўм).

Ҳисобот йилида ўсимлик ёғини сотишга доир акциз солиғини счётларда қуйидагича акс эттирилган:

№	Операция мазмуни	Дебет	Кредит	Сумма
1	Ўсимлик ёғини сотиш бўйича харидорлардан олинадиган акциз суммасига (8340 тоннага)	4010	6412	5486886000

2	Иш ҳақиға берилган ўсимлик ёғи бўйича акциз солиғи суммасига (15 тоннага)	6710	6412	9868500
3	Дивиденд ҳисобига берилган ўсимлик ёғи бўйича акциз солиғи суммасига (30 тоннага)	6610	6412	19737000
4	Бюджетга ўтказиб берилган акциз солиғи суммаси	6412	5110	5553281000
5	Хайрия учун берилган ўсимлик ёғи суммасига (20 тоннага)	9410	2810	12000000
6	Ўсимлик ёғи бўйича меъёрдаги камомад суммасига (2 тоннага)	9430	2810	1200000
7	Моддий жавобгар шахс бўйнига олиб борилган камомад суммасига (3 тоннага)	4730	2810	1800000

Корхонанинг ДСИга топширган акциз солиғи ҳисоб-китобидан кўчирма:
Ўсимлик (пахта) ёғи бўйича акциз солиғи
ҲИСОБ-КИТОБИ

Маҳсулот	Солиқ солинадиган база			Солиқ солинадиган базани камайтириш (тонна)		Акциз солиғини ҳисоблаш учун солиқ солинадиган база (тонна) (3-уст. - 6-уст. - 7-уст.)	1 тонна учун акциз солиғи ставкаси (сўм)	Бюджетга тўланиши лозим бўлган акциз солиғи суммаси (сўм)		Камайтирилиши (-), қўшимча Тўланиши (+) керак бўлган акциз солиғи суммаси (сўм) (10-уст. - 11-уст.) , минг сўм
	Жами (тонна)	шу жумладан						ҳисобланган (8-уст. х 9-уст.), минг сўм	ўн кунлик тўловлар билан тўланган, минг сўм	
		Реализация қилинган маҳсулот ҳажми	солиқ солинадиган бошқа оборотлар							
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ўсимлик ёғи	9985	9940	45	1600	-	8385	657900	5516492	5477018	39474

УСЛУБИЙ ТАВСИЯЛАР

1. Солиқ кодекси (230-233-моддалар)га мувофиқ акцизли товарларни сотиш ҳажми ва, мос равишда, акциз солиғи реал суммасини топишни қуйидаги шаклдаги жадвал билан расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонаси бўйича _____ йилда акцизли товарларнинг
сотиш ҳажми ва акциз солиғи суммаси ҳисоб-китоби

Сотиш тури		Аудит текшируви бўйича		
1	Номи	Микдори, тонна	Ставка	Акциз суммаси
1	Экспорт			

2	Ички харидорларга			
3	Иш ҳақи ҳисобидан			
4	Дивиденд ҳисобидан			
5	Хайрия учун			
6	Меъёрдан ортиқ камомад			
	ЖАМИ			

2.Акциз солиғи ҳисоб-китобидаги четланишни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____корхонаси бўйича _____йилда акциз солиғини текшириш
натижаси

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Корхона маълумоти бўйича	Аудит текшируви бўйича	Четланиш
1. Солиққа тортиладиган база	тонна			
2.Солиқ ставкаси	%			
3.Солиқ суммаси	сўм			

3.Акциз солиғи бўйича бухгалтерия ёзувлари тўғри берилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Акциз солиғига доир бухгалтерия ёзувларидаги камчиликлар реестри

№	Операциянинг мазмун	Ёзув берилган			Берилиши керак		
		Дебет	Кредит	Сумма	Дебет	Кредит	Сумма
1	Хайрия учун берилган ўсимлик ёғи суммасига (20 тоннага)						
2	Ўсимлик ёғи бўйича меъёрдаги ва меъёрдан ортиқ камомад суммасига (жами 5 тоннага)						

4. Акциз солиғи бўйича кредиторлик қарзни ҳисоб ва ҳисоботда тўғри акс эттирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонасида _____ йилда дебиторлик ёки кредиторлик қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

5. Акциз солиғи бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсиялари ўз ичига қуйидагиларни олиши лозим:

- акциз солиғи ҳисоб-китобини юқорида келтирилган намунавий шаклидаги аудиторлик вариантини тақдим этиш;
- Бош китобга киритилиши лозим бўлган тузатиш ёзувлари вариантини тақдим этиш
- Балансга киритиладиган тузатишлар вариантини тақдим этиш.

ТОПШИРИҚ № 3.2

Эксперт варағи № 3.2.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Солиқ кодекси (197-228-моддалар)га мувофиқ ҚҚСга тортиладиган ва ҚҚСга тортилмайдиган оборот суммаларини ҳамда сотишга тўғри келадиган ҚҚС реал суммасини топиш.
2. Камайтиришга олиб борилиши лозим бўлган ҚҚСнинг реал суммаларини топиш.
3. Бюджетга тўланадиган ҚҚС ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
4. ҚҚС бўйича йил охирига кредиторлик қарзи реаллигини аниқлаш.
5. ҚҚС бўйича бухгалтерия ёзувларининг тўғри берилганлигини текшириш.
6. ҚҚС бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

ТОПШИРИҚ ШАРТИ

«Автотеххизмат» ОАЖ бўйича қўшилган қиймат солиғига оид 20 _____ йилга тегишли ҳисоб ва ҳисобот маълумотларидан қўчирмалар:

1. Солиқ бўйича кредиторлик қарзи: (1) йил бошига 22400 минг сўм, (2) йил охирига 26484 минг сўм.

2. Йил мабойнида олинган даромадлар: (1) автомобилларни дилерлик асосида сотишдан олинган дилерлик ҳақи (ҚҚС сиз) – 1560420 минг сўм; GM компанияси эҳтиёт қисмларни дилерлик асосида сотишдан олинган даромад (ҚҚСсиз) – 356250 минг сўм; GM ва ДЭУ русумли автомобилларга кўрсатилган автотеххизматлардан олинган даромад – 645623 минг сўм; ижарадан олинган даромад (ҚҚСсиз) – 12000 минг сўм; хизмат автомобили «Нексия»ни сотиш: (а) бошланғич қиймати 18500 минг сўм; (б) жамланган эскириши – 8500 минг сўм; (в) сотиш қиймати 12000 минг сўм; ўтган йилида қайта баҳолашдан вужудга келган резерв капитали 350 минг сўм.

3. Йил мабойнида таъминотчиларга тўланган ҚҚС: (а) капитал таъмирлаш учун олинган қурилиш материаллар бўйича 4800 минг сўм; бино реконструкцияси бўйича хизматлар бўйича – 6400 минг сўм; турли бошқа хизматлар (газ, сув, электр энергия, алоқа ва бошқалар) – 12000 минг сўм.

4. Қўшимча маълумотлар.

*корхона GM компанияси эҳтиёт қисмларни дилерлик асосида сотишдан олинган даромадлар ҳамда GM ва ДЭУ русумли автомобилларга кўрсатилган автотеххизматлардан олинган даромадлар бўйича ҳисобот йилида ҚҚСдан озод этилган, қолган даромадлар бўйича ҚҚС тўловчи ҳисобланади;

* ҳисобот йилида бюджетга ўтказилган ҚҚС суммаси – 300000 минг сўм;

*ҚҚС ҳисоб китобида кўрсатилган: ҚҚСга тортиладиган база – 1582420 минг сўм; ҚҚСга тортилмайдиган база 1001873 минг сўм; сотишдан олинган ҚҚС- 316484 минг сўм; камайтиришга олиб борилган ҚҚС – 12400 минг сўм.

УСЛУБИЙ ТАВСИЯЛАР

1. Солиқ кодекси (230-233-моддалар)га мувофиқ ҚҚС бўйича солиққа тортиладиган ва тортилмайдиган база ҳамда сотишга тўғри келадиган ҚҚС реал суммасини топишни қуйидаги шаклдаги жадвал билан расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонаси бўйича _____ йилда сотиш ҳажми
ва ҚҚС суммаси ҳисоб-китоби

Сотиш тури		Аудит текшируви бўйича		
1	Номи	Даромад суммаси, минг сўм	ҚҚС ставка, %	ҚҚС суммаси, минг сўм
1	Автомобилларни сотиш бўйича дилерлик ҳақи			
2	Эҳтиёт қисмларни сотиш бўйича дилерлик ҳақи			
3	Автомобилларга кўрсатилган хизматлар			
4	Ижарадан даромад			
5	Бошқа активларни сотишдан даромад			
6	Жами			

2.Солиқ кодекси (230-233-моддалар)га мувофиқ камайтиришга олиб бориладиган ҚҚС реал суммасини топишни қуйидаги шаклдаги жадвал билан расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонаси бўйича _____ йилда камайтиришга олиб бориладиган

ҚҚС суммаси ҳисоб-китоби

Тўлов тури		Аудит текшируви бўйича		
1	Номи	Тўлов суммаси, жами, минг сўм	Шундан ҚҚС, минг сўм	ҚҚСсиз тўлов суммаси, минг сўм
1	Капитал таъмирлашга керакли материаллар учун тўловлар			
2	Хизматлар учун тўлов			
3	Жами тўлов			
4	ҚҚСга тортиладиган даромаднинг жами даромаддаги улуши			
5	ҚҚСга тортилмайдиган даромаднинг жами даромаддаги улуши			
6	Камайтиришга олиб бориладиган ҚҚСнинг суммаси (3*4/100%)			
7	Камайтиришга олиб борилмайдиган ва харажатга киритиладиган ҚҚСнинг суммаси (3*5/100%)			

3.ҚҚС ҳисоб-китобидаги четланишни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонаси бўйича _____ йилда ҚҚСни текшириш
натижаси

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Корхона маълумоти бўйича	Аудит текшируви бўйича	Четланиш
1. Сотишдан ҚҚС				
2.Камайтиришга олиб бориладиган ҚҚС				
3.Бюджетга тўланадиган ҚҚС				

4.ҚҚС бўйича бухгалтерия ёзувлари тўғри берилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

ҚҚСга доир бухгалтерия ёзувларидаги камчиликлар реестри

№	Операциянинг мазмун	Ёзув берилган			Берилиши керак эди		
		Дебет	Кредит	Сумма	Дебет	Кредит	Сумма

5. ҚҚС бўйича кредиторлик қарзни ҳисоб ва ҳисоботда тўғри акс эттирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонасида _____ йилда дебиторлик ёки кредиторлик
қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт

6. ҚҚС бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсиялари ўз ичига қуйидагиларни олиши лозим:

- ҚҚС ҳисоб-китобини тасдиқланган намунавий шаклидаги аудиторлик вариантини тақдим этиш;
- Бош китобга киритилиши лозим бўлган тузатиш ёзувлари вариантини тақдим этиш
- Балансга киритиладиган тузатишлар вариантини тақдим этиш.

ТОПШИРИҚ № 3.3

Эксперт варағи № 3.3.

Куйидаги маълумотлар асосида:

1. Транспорт воситаларига бензин, дизель ёқилғиси ва газ ишлатганлик учун олинадиган солиқ ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.

2. Ушбу солиқ бўйича йил охирига кредиторлик қарзи реаллигини аниқлаш.

3. Транспорт воситаларига бензин, дизель ёқилғиси ва газ ишлатганлик учун олинадиган солиқ бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

ТОПШИРИҚ ШАРТИ

«Раббимбобо» МЧЖ бўйича транспорт воситалари учун ёқилғи истеъмоли солиғига оид 20____йилга тегишли ҳисоб ва ҳисобот маълумотларидан кўчирмалар куйида келтирилган.

1. Солиқ бўйича кредиторлик қарзи: (1) йил бошига 6400 минг сўм, (2) йил охирига 16484 минг сўм.

2. Йил бошига транспорт ёқилғиси қолдиғи инвентаризация маълумотларига кўра: (1) суюлтирилган газ – 1500 литр, ўртача сотиш баҳоси 1000 сўм, сотиб олиш баҳоси 700 сўм; (2) А-80 бензин – 3000 литр, ўртача сотиш баҳоси 1500 сўм, сотиб олиш баҳоси 1175 сўм; (3) А-91 бензин – 5000 литр, ўртача сотиш баҳоси 1600 сўм, сотиб олиш баҳоси 1275 сўм.

3. Йил мабойнида кирим қилинган: (1) суюлтирилган газ – 360000 литр, ўртача сотиш баҳоси 1300 сўм, сотиб олиш баҳоси 900 сўм; (2) А-80 бензин – 120000 литр, ўртача сотиш баҳоси 1605 сўм, сотиб олиш баҳоси 1200 сўм; (3) А-91 бензин – 240000 литр, ўртача сотиш баҳоси 1800 сўм, сотиб олиш баҳоси 1375 сўм.

4. Йил охирига транспорт ёқилғиси қолдиғи инвентаризация маълумотларига кўра куйидагича белгиланган: (1) газ – 1200 литр, ўртача сотиш баҳоси 1200 сўм, сотиб олиш баҳоси 900 сўм; (2) А-80 бензин – 2185 литр, ўртача сотиш баҳоси 1605 сўм, сотиб олиш баҳоси 1200 сўм; (3) А-91 бензин – 2400 литр, ўртача сотиш баҳоси 1800 сўм, сотиб олиш баҳоси 1375 сўм.

5. Йил мабойнида суюлтирилган газ чиқими ҳисоб ва ҳисобот маълумотларига кўра:

*нақд пулга сотилгани 150000 литр, 192000000 сўм

*пластикка сотилгани 80000 литр, 102400000 сўм

*табiiй камайиш ва нобудгарчилиги –7300 литр, 8500000 сўм

*хизмат машиналарига ишлатилгани 3000 литр, 2400000 сўм.

6. Йил мабойнида А-80 бензин чиқими ҳисоб ва ҳисобот маълумотларига кўра:

*нақд пулга сотилгани 200000 литр, 321000000 сўм

*пластикка сотилгани 150000 литр, 240750000 сўм

*табiiй камайиш ва нобудгарчилиги 8815 литр, 14148075 сўм

*хизмат машиналарига ишлатилгани 2000 литр, 3210000 сўм.

7. Йил мабойнида А-91 бензини чиқими ҳисоб ва ҳисобот маълумотларига кўра:

*нақд пулга сотилгани 82000 литр, 147600000 сўм

*пластикка сотилгани 40000 литр, 72000000 сўм

*табiiй камайиш ва нобудгарчилиги 600 литр, 1080000 сўм

8.МЧЖнинг ДСИга топширган ҳисоб-китобида транспорт воситалари учун ёқилғи истеъмоли солиғига доир қуйидаги маълумотлар кўрсатилган:

Ёқилғи тури	Сотиш ҳажми, литр	Солиқ ставкаси	Солиқ суммаси
Бензин	472000	175	82600000
Суюлтирилган газ	230000	140	32200000
Жами			114800000

9. Қўшимча маълумотлар.

* ҳисобот йилда бюджетга тўланган солиқ суммаси - 98322400 сўм.

*текширувда табiiй камайиш ва нобудгарчилик газ бўйича 2300 литр, А-80 бензин бўйича 1815 литр, А-91 бензин бўйича 600 литр бўлишлиги аниқланди. Бундан ташқари, хизмат автомобилларига ишлатилган газнинг 2000 литри, А-80 бензиннинг 900 литри ҳужжатли асосга эканлиги аниқланди.

* ёқилғи чиқимиға ҳамда транспорт воситалари учун ёқилғи истеъмоли солиғига доир бухгалтерия ёзувлари юқорида келтирилган корхона маълумотларига тўлиқ мос келади.

УСЛУБИЙ ТАВСИЯЛАР

1.Солиқ кодекси (301-304-моддалар)га мувофиқ транспорт воситалари учун ёқилғи истеъмоли солиғига тортиладиган оборот суммаси ҳамда сотишга тўғри келадиган транспорт воситалари учун ёқилғи истеъмоли солиғининг реал суммасини топишни қуйидаги шаклдаги жадвал билан расмийлаштириш тавсия этилади.

**_____корхонаси бўйича _____йилда ёқилғи сотиш ҳажми
ва сотишга тўғри келадиган транспорт воситалари учун ёқилғи
истеъмоли солиғининг реал суммаси ҳисоб китоби**

Сотиш тури		Аудит текшируви бўйича					
1	Номи	Нақд пулга, литр	Пластик Картага, литр	Камо- мад, литр	Жами сотиш ҳажми, литр	Солиқ стакаси, сўм	Солиқ суммаси, сўм
1	Бензин А-80						
2	Бензин А-80						
3	Суюлтирилган газ						
	Жами						

2.Транспорт воситалари учун ёқилғи истеъмоли ҳисоб-китобидаги четланишни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

**_____корхонаси бўйича _____йилда транспорт воситалари учун
ёқилғи истеъмоли солиғи ҳисоб-китобини текшириш натижаси**

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Корхона маълумоти бўйича	Аудит текшируви бўйича	Четланиш
1.Сотиш ҳажми, литр *бензин *суюлтирилган газ				
2.Солиқ стакаси, сўм *бензин *суюлтирилган газ				
3.Солиқ суммаси, жами сўм *бензин *суюлтирилган газ				

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулоти вақти-2 соат	Талабалар сони: – 8 тагача
Машғулоти шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан амалий машғулоти
<i>Амалий машғулоти режаси</i>	Қуйидаги топшириқларни бажариш: 1. Мол-мулк солиғи аудитига бағишланган 4.1-топшириқни бажариш 2. Ер солиғи аудитига бағишланган 4.2-топшириқни бажариш. 3. Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқнинг аудитига бағишланган 4.3-топшириқни бажариш
<i>Мустақил ишлар режаси</i>	1. Ер қабридан фойдаланганлик учун солиқ аудитига бағишланган 4.4-топшириқни бажариш
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда харажатларга киритиладиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: харажатларга киритиладиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: харажатларга киритиладиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилинади
<i>Таълим бериш усуллари</i>	Мунозара, суҳбат, тезкор-сўров,
<i>Таълим бериш шакллари</i>	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
<i>Таълим бериш воситалари</i>	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
<i>Таълим бериш шароити</i>	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
<i>Мониторинг ва баҳолаш</i>	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 4.1.

Эксперт варағи № 4.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Мол-мулк солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Харажатларга киритиладиган ушбу солиқ бўйича йил охирига кредиторлик қарзлар реаллигини текшириш.
3. Мол-мулк солиғи бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида аниқланган маълумотлар

1. Солиқ бўйича кредиторлик қарзи: (1) йил бошига 3400 минг сўм, (2) йил охирига 1949 минг сўм.

2. Йил бошига счётлар қолдиғи: (1) 0100 «Асосий воситалар – 256650 минг сўм; 0200 «Асосий воситалар эскириши» - 152600 минг сўм»; 0400 «Номоддий активлар – 6500 минг сўм; 0500 «Номоддий активларнинг эскириши» 3600 минг сўм; 0700 «Ўрнатилмаган жиҳозлар» 63200 минг сўм (ўрнатиш муддати ҳисобот йилнинг 1 ноябригача); 0800 «Тугалланмаган капитал қурилиш» - 85600 минг сўм (қурилишни тугатиш муддати 1 декабргача) .

3. Ҳисобот йилида юз берган операциялар ҳисоби қайдномасидан кўчирма:

Хужжат		Операция мазмуни	Дебет	Кредит	Сумма
№	Сана				
1	25.01	Асосий воситалар ва улар эскириши қайта баҳоланган	0120 8510 0160 8510 0140 8510	8510 0220 8510 0260 8510 0240	2350000 600000 1200000 400000 400000 100000
102	25.02.	«Нексия» автомобили сотиб олинган	0160	0820	22500000
45	25.02	Йўл фондига автомобиль кийматидан 6% тўлов амалга оширилган	9420	5110	1350000
46	25.02.	ДАИга автомобилга давлат рақами олиш учун ўтказилган	9420	5110	57200

251	30.05	Пентум - 4 компьютер, 3 донa сотиб олинган	1050	0820	3000000
2	6.06.	Маъмурий бинони хўжалик усулида реконструкция қилиш бўйича ҳисобот қабул қилинган	0810 0810 0810 0810 9420	1040 6710 6520 6990 0810	13600000 2650000 662500 3500000 20412500
123	8.08.	Яроқсиз ҳолга келган асосий воситалар ҳисобдан чиқарилган	9210 0240 8510 9210	0140 9210 9210 9310	3500000 3500000 350000 350000
241	11.11	Пудрат усулидаги капитал таъмирлаш далолатномаси қабул қилинган	0810 0120	6010 0810	15600000 15600000
	Январь-декабрь	Ҳисобланган эскириш суммаси (белгиланган меъёрда бир маромда ҳисобланган)	2010 9420 9420	0200 0200 0500	26500000 10500000 1300000
54	1.11	Пудратчининг цех қурилиши бўйича бажарган иши тўғрисидаги далолатномаси қабул қилинган	0810 0810	6010 0710	32500000 63200000
	Январь-декабрь	Бюджетга ўтказиб берилган мол-мулк солиғи	6414	5110	9200000
	Январь-декабрь	Ҳисобот йилида ҳисобланган мол-мулк солиғи Бош китобдаги ёзувга кўра (ҳисоб-китоб суммасига мос келади)	9430	6414	7749000

Қўшимча маълумотлар:

(1) цех бинoси қурилиши муддати 31 декабргача чўзилган, лекин унинг топширилиши амалга ошмаган;

(2) Асосий воситалар, шу жумладан янги сотиб олинган «Нексия» автомобили бўйича амортизация белгиланган меъёрда ҳисобланганлиги аниқланди;

(3) номоддий активлар (дастурий тўминот)га амортизация меъёр бўйича ҳисобланган

(4) корхона ўртача йиллик қолдиқ қиймати 15 миллион сўмлик ёнғин хавфсизлиги, 25 миллион сўмлик ижтимоий-маданий (спорт зали ва маданият клуби) иншоатларига эга.

УСЛУБИЙ ТАВСИЯЛАР

1.Солиқ кодекси (265-271-моддалар)га мувофиқ мол-мулкнинг ўртача йиллик қолдиқ қийматини қуйидаги шаклдаги жадвал билан расмийлаштириш тавсия этилади.

_____корхонаси бўйича _____йилда мол-мулкнинг ўртача
йиллик қолдиқ қиймати ҳисоб китоби

Мулк тури ва	Ойлар охиридаги қолдиқ суммаси												Ўртача йиллик қиймат
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.Асосий воситалар													
0100													
0200													
Қолдиқ қиймат													
2.Номоддий активлар													
0400													
0500													
Қолдиқ қиймат													
3.Ўрнатилмаган жиҳозлар													
0700													
4. Тугалланмаган капитал қурилиш													
0810													

2.Солиқ кодекси (265-271-моддалар)га мувофиқ мол-мулк солиғига тортиладиган мулкнинг ўртача йиллик қолдиқ қийматини ҳамда мол-мулк солиғининг реал суммасини топишни қуйидаги шаклдаги жадвал билан расмийлаштириш тавсия этилади.

_____корхонаси бўйича _____йилда мол-мулк солиғига
тортиладиган мулкнинг ўртача йиллик қолдиқ қиймати ва мол-мулк
солиғининг реал суммаси
ҳисоб китоби

Мулк тури	Ўртача йиллик қолдиқ қиймати	Солиққа тортилмайдиган мулкнинг ўртача йиллик қолдиқ қиймати	Солиққа тортиладиган мулкнинг ўртача йиллик қолдиқ қиймати	Солиқ став- каси	Солиқ суммаси
1.Асосий воситалар					
2.Номоддий активлар					
3.Ўрнатилмаган жиҳозлар					
4. Тугалланмаган капитал қурилиш					
Жами					

3. Бюджетга тўланадиган мол-мулк солиғи ҳисоб-китобидаги четланишни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

**Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ
ҲИСОБ-КИТОБИ**

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Сумма		
		Корхона бўйича	Аудит бўйича	Четлани ш (+,-)
Асосий воситалар, шу билан биргаликда молиявий ижара (лизинг) шартномаси бўйича олинган асосий воситаларнинг ва солиқ солинадиган номоддий активларнинг ўртача йиллик қолдиқ қиймати - <i>Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 1- илованинг 070-сатри</i>	010			
Солиқ солинадиган базанинг камайтирилиши - <i>Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 4-илованинг 010-сатри</i>	020			
<i>Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқни ҳисоблаш учун солиқ солинадиган база (010-сатр 020-сатр)</i>	030			
Белгиланган солиқ ставкаси, %	040			
Тузатилган ставка, % - <i>Юридик шахсларнинг мол- мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 6- илованинг 060-сатри</i>	050			
Солиқ суммаси (030-сатр x 040-сатр, ёки 050-сатр)	060			
Норматив муддатда тугалланмаган қурилиш объектининг ўртача йиллик қиймати <i>Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 1-илованинг 080-сатри</i>	070			
Солиқ ставкаси, %да	080			
Солиқ суммаси (070-сатр x 080-сатр)	090			
Белгиланган муддатда ишга туширилмаган ускунанинг ўртача йиллик қиймати <i>Юридик шахсларнинг мол-мулкига солинадиган солиқ ҳисоб-китобига 1-илованинг 090-сатри</i>	100			
Солиқ ставкаси, %да	110			
Солиқ суммаси (100-сатр x 110-сатр)	120			
<i>Бюджетга тўланадиган юридик шахсларнинг мол- мулкига солинадиган солиқ суммаси (060-сатр + 090-сатр + 120-сатр)</i>	130			

ТОПШИРИҚ № 4.2.

Эксперт варағи № 4.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Ер солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Ер солиғи бўйича йил охирига кредиторлик қарзлар реаллигини текшириш.
3. Ер солиғи бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

1.Солиқ бўйича кредиторлик қарзи: (1) йил бошига 1400 минг сўм, (2) йил охирига 2385 минг сўм.

2.Кадастр ҳужжатиға кўра корхона фойдаланиш ҳуқуқиға эға бўлған ер майдони - 1,7 га. Солиқдан озод етилған ер майдони – 0,2 га. Корхона томонидан 1 га учун қўлланилған солиқ ставкаси 7 402 146 сўм (Самарқанд шаҳри 2-зонаси бўйича).

3. Ҳисобот йилида юз берған операциялар ҳисоби қайдномасидан кўчирма:

Ҳужжат		Операция мазмуни	Дебет	Кредит	Сумма
№	Сана				
	Январь-декабрь	Бюджетға ўтказиб берилған ер солиғи	6414	5110	10200000
	Январь-декабрь	Ҳисобот йилида ҳисобланған ер солиғи Бош китобдаги ёзувға кўра (ҳисоб-китоб суммасиға мос келади)	9430	6414	12583648

Қўшимча маълумотлар: (1) текширишда корхонанинг 1-зона бўйича солиқ тўловчилиғи аниқланди, бу зона бўйича солиқ ставкаси 1 га учун 7875560 сўм.

УСЛУБИЙ ТАВСИЯЛАР

1.Солиқ кодекси (278-286-моддалар)ға мувофиқ бюджетға тўланадиган ер солиғи ҳисоб-китобидаги четланишни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

**Жорий солиқ даврининг 1 январдаги ҳолат бўйича қишлоқ хўжалиги
аҳамиятига молик бўлмаган ерлар учун тўланадиган ер солиғи
ҲИСОБ-КИТОБИ**

Ер участкаси жойлашган жой	Ер майдони, Га	Солиқ солинмай- диган ер участкалари, га	Солиқ Солинади- ган база, га (2-устун - 3-устун)	Солиқ ставкаси 1 га учун, сўм	Солиқ суммаси (4-устун х 5-устун)
1	2	3	4	5	6
Юридик шахс маълумоти бўйича					
Аудит текшируви бўйича					
Четланиш					

ТОПШИРИҚ № 4.3.

Эксперт варағи № 4.3.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Сув солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Ушбу солиқ бўйича йил охирига кредиторлик қарзлар реаллигини текшириш.
3. Сув солиғи бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

**Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида
аниқланган маълумотлар**

1. Солиқ бўйича дебиторлик қарз: (1) йил бошига 400 минг сўм, (2) йил охирига 14,3 минг сўм.
2. Корхонанинг ҳисобот йилида жами фойдаланган ер усти сув ресурслари счётчик кўрсаткичларига кўра 46500 куб.м. Солиқ ставкаси 1 куб.м сув учун 29,8 сўм. Ҳисобланган солиқ суммаси ҳисоб-китобга кўра 1385700 сўм. Бош

китобда харажатга олиб борилган солиқ суммаси 1000000 сўм. Ўтказиб берилган солиқ суммаси 1000000 сўм.

УСЛУБИЙ ТАВСИЯЛАР

1.Солиқ суммаси фойдаланилган сув ресурслари ҳажмини белгиланган ставкага кўпайтириш йўли билан топилади.

2.Бюджетга тўланадиган сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ҳисоб-китобини тўғрилигига баҳо бериш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ҲИСОБ-КИТОБИ

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Корхона маълумоти бўйича	Аудит текшируви бўйича	Четланиш
Солиқ солинадиган база (жами олинган сувнинг умумий ҳажми), куб м	010			
Солиқ солинадиган базани камайтириш	020			
Солиқ солинадиган база (010-устун - 020-устун)	030			
1 куб. м учун белгиланган солиқ ставкаси (сўм)	040			
Бюджетга тўланадиган сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ суммаси (030-устун х 040-устун)	050			

ТОПШИРИҚ № 4.4.

Эксперт варағи № 4.4.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Харажатларга киритиладиган ушбу солиқ бўйича йил охирига кредиторлик қарзлар реаллигини текшириш.
3. Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида аниқланган маълумотлар

1.Қазиб олинган тўпроқ ҳажми, солиқ ставкаси ва суммасига доир ҳисоб маълумотлари

Йиллар	Қазиб олинган тўпроқ			Солиқ ставкаси %	Солиқ суммаси
	Ҳажми м3	Ўртача нархи	Солиқ базаси		
2012 йил	5 191	3 816	19 811 073	3,5%	693 388
2013 йил	7 200	4 972	35 800 000	3,5%	1 253 000
2014 йил	6 760	4 541	30 695 220	3,5%	1 074 333
2015 йил	6 550	5 477	35 875 000	3,5%	1 255 625
2016 йил	21 500	3 817	82 068 080	5,0%	4 103 404

2.Бош китоб маълумотлари

Йиллар	Бош қолдик		Оборот		Охириги қолдик	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
2012		250000	600000	693388		343388
2013		343388	1500000	1253000		296388
2014		296388	1000000	1074333		370721
2015		370721	1400000	1255625		226346
2016		226346	3500000	4103404		829750

3.Қазиб олинган тўпроқ ҳажми, солиқ ставкаси ва суммасига доир текширув маълумотлари

Йиллар	Қазиб олинган тўпроқ			Солиқ ставкаси %	Солиқ суммаси
	Ҳажми м3	Ўртача нархи	Солиқ базаси		
2012 йил	5 900	4 816		3,5%	
2013 йил	9 200	4 972		3,5%	
2014 йил	8 760	5041		3,5%	
2015 йил	8 550	5 477		3,5%	
2016 йил	25 500	5 817		5,0%	

УСЛУБИЙ ТАВСИЯЛАР

1.Солиқ суммаси фойдаланилган ер қаъридан казиб олинган тўпроқ ҳажмини ўртача нархга кўпайтириш ҳамда шу асосда топилган солиқ базасини белгиланган ставкага кўпайтириш йўли билан топилади.

2.Бюджетга тўланадиган ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ҳисоб-китобини тўғрилигига баҳо бериш натижаларини ҳар бир ҳисобот йили бўйича қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ҲИСОБ-КИТОБИ

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Корхона маълумоти бўйича	Аудит текшируви бўйича	Четланиш
Солиқ солинадиган база (жами казиб тўпроқнинг умумий ҳажми), куб м	010			
Солиқ солинадиган базани камайтириш	020			
Солиқ солинадиган база (010-устун - 020-устун)	030			
1 куб. м учун белгиланган солиқ ставкаси (сўм)	040			
Бюджетга тўланадиган ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ суммаси (030-устун х 040-устун)	050			

3.Ер қаъридан фойдаланилганлик учун солиқ бўйича кредиторлик қарзни ҳисоб ва ҳисоботда тўғри акс эттирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонасида _____ йилда дебиторлик ёки кредиторлик
қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

5-мавзу	Фойдадан олинадиган солиқларнинг аудити
---------	--

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулоти вақти-2 соат	Талабалар сони: – 8 тагача
Машғулоти шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан амалий машғулоти
Амалий машғулоти режаси	Қуйидаги топшириқларни бажариш: 1. Юридик шахслардан олинадиган фойда солиғи ҳамда ободонлаштириш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш солиғи аудитига бағишланган 5.1-топшириқни бажариш.
Мустақил ишлар режаси	1. Қўшимча фойдани солиққа тортиш тартибларини Солиқ кодексига асосан ўрганиш
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда фойдадан олинадиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: Фойдадан олинадиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: Фойдадан олинадиган солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилинади
Таълим бериш усуллари	Мунозара, суҳбат, тезкор-сўров,
Таълим бериш шакллари	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Мониторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 5.1.

Эксперт варағи № 5.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Фойда солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Ободонлаштириш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш
3. Молиявий натижалар тўғрисида ҳисоботдаги четланишларни аниқлаш
4. Фойда солиғи ва ободонлаштириш солиғи бўйича Бош китобдаги четланишларни аниқлаш ва уларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.
5. Фойдадан олинadиган солиқлар ва молиявий натижалар тўғрисида ҳисоботни тузишда йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида аниқланган маълумотлар

«Кўприк қурилиш» АЖнинг 20__ йилда эришган молиявий натижалари кўрсаткичлари.

1. Олинган соф тушум:

№	Кўрсаткич	Ҳисобот бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сўм
1	Бажарилган ишлар		946294
2	Сотилган товарлар		34132
	Жами	980426	980426

2. Сотиш таннархига киритилган харажатлар:

№	Кўрсаткич	Ҳисобот Бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сўм
1	Материал харажатлар		574145,3
2	Ҳисобланган иш ҳақи		86811,5
3	Ижтимоий суғуртага ажратма		20980,3
4	АВ эскириши		35528,4
5	Бошқа ишлаб чиқариш харажатлари		39829,8
	Жами	758295,3	757295,3

Изоҳ: Амортизация харажатлари 1000 минг сўмга кўп ҳисобланган.

3.Маъмурий бошқарув харажатлари:

№	Кўрсаткич	Ҳисобот Бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сўм
1	Иш ҳақи		66966,6
2	Ижтимоий суғуртага ажратма		15087,3
3	АВ эскириши		3498,6
4	Бошқа харажатлар		8477,2
	Жами	94029,7	94029,7

4.Бошқа операцион харажатлар:

№	Кўрсаткич	Ҳисобот бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сўм
1	Банк хизмати		9972,1
2	Мол-мулк солиғи		8568,1
3	Ер солиғи		3880,7
4	Мактаб Фондига ажратма		9804,3
5	Пенсия фондига ажратма		9804,3
6	Экологияга ажратма		486,9
7	Жарималар		6727,5
8	Моддий рағбатлантириш, ёрдам ва компенсация		9753,0
9	Суғуртага ажратма		2089,7
10	Темирйўл харажатлари		4849,0
11	Бошқа хизматлар		43504,6
12	Суд харажатлари		10556,8
	Жами	122527	119997,0

Изоҳ: Мол-мулк солиғи 650 минг сўмга кам, ер солиғи 180 минг сўмга кўп, ҳужжатли тасдиқланмаган бошқа хизматлар 3000 минг сўм эканлиги аниқланди.

5.Бошқа операцион даромадлар

№	Кўрсаткич	Ҳисобот Бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сўм
1	Металлом сотишдан даромад		4286,8
2	Воз кечилган кредиторлик қарзлар		2900,2
3	Ундирилган Жарималар		325,6
	Жами	8292,6	7512,6

Изоҳ: Металлом сотишдан олинган даромадларни 1220 минг сўмга кам ҳисобланганлиги, воз кечилган кредиторлик қарзларнинг 2000 минг сўми асоссиз эканлиги аниқланди.

6.Молиявий фаолият харажатлари:

№	Кўрсаткич	Ҳисобот бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сўм
1	Кредит учун фоизлар		2586,2
	Жами	2586,2	2586,2

Кўшимча маълумотлар:

1. Солиқ базасига қайта қўшиладиган харажатлар: корхона ҳисоб-китобида 20000 минг сўм, текширувда – 27307,5 минг сўм
2. Фойда солиғи ставкаси - 8%, ҳисоб ва ҳисоботда 3050 минг сўм кўрсатилган
3. Ободонлаштириш солиғи ставкаси – 8%, ҳисоб ва ҳисоботда 500 минг сўм кўрсатилган.
4. Соф фойда ҳисоботда 7731 минг сўм кўрсатилган.
5. Бош қолдик: фойда солиғи бўйича -650 минг сўм, ободонлаштириш солиғи бўйича 105 минг сўм.
6. Ҳисобот йилида бюджетга тўловлар: фойда солиғи -3000 минг сўм, ободонлаштириш солиғи -400 минг сўм.
7. Охирги қолдиқ : фойда солиғи бўйича -750 минг сўм, ободонлаштириш солиғи бўйича 205 минг сўм.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

- 1.Фойда солиғи ҳисоб-китобидаги четланишларни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Фойда солиғи ҳисоб-китоби

№	Кўрсаткич	Ҳисобот бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сум	Четланиш, минг сўм
1	Солиқ тўлагунгача фойда			
2	Солиққа қайта қўшиладиган харажатлар			
3.	Солиққа тортиладиган база			
4	Имтиёзлар			
5	Солиққа тортиладиган фойда			
6	Солиқ ставкаси			
7	Солиқ суммаси			

- 2.Ободонлаштириш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш солиғи ҳисоб-китобидаги четланишларни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Ободонлаштириш ва ижтимоий инфтрструктурани ривожлантириш солиғи ҳисоб-китоби

8.

№	Кўрсаткич	Ҳисобот бўйича, минг сўм	Текширувда, минг сум	Четланиш, минг сўм
1	Солиққа солиш базаси			
2	Солиқ ставкаси			
3	Солиқ суммаси			

3.Молиявий натижалар тўғрисида ҳисоботдаги четланишларни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот

Кўрсаткичлар	Ҳисобот бўйича	Аудит текшируви бўйича	Четланиш
Соф тушум			
Сотиш таннари			
Сотишдан олинган ялпи фойда			
Давр харажатлари, жами			
Сотиш харажатлари			
Маъмурий-бошқарув харажатлари			
Бошқа операцион харажатлар			
Асосий фаолиятнинг бошқа даромадлари			
Асосий фаолиятдан олинган фойда			
Молиявий фаолиятдан олинган даромадлар, жами			
Фоиз кўринишидаги даромадлар			
Валюта курслари фарқларидан даромадлар			
Молиявий фаолиятнинг бошқа даромадлари			
Молиявий фаолиятга доир харажатлар, жами			
Фоиз кўринишидаги харажатлар			
Валюта курслари фарқларидан зарарлар			
Молиявий фаолиятга доир бошқа харажатлар			
Умумхўжалик фаолиятдан олинган фойда (зарар)			
Фавқулотдаги фойда			
Фавқулотдаги зарарлар			
Солиқ тўлагунгача фойда (зарар)			
Фойда солиғи			
Фойдадан бошқа солиқлар			
Соф фойда (зарар)			

4.Фойда солиғи бўйича кредиторлик қарзни Бош китобда тўғри акс эттирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____корхонасида _____йилда дебиторлик ёки кредиторлик
қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

5.Ободонлаштириш солиғи бўйича кредиторлик қарзни Бош китобда тўғри акс этирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____корхонасида _____йилда дебиторлик ёки кредиторлик
қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

6-мавзу	СОДДАЛАШТИРИЛГАН СОЛИҚ ТЎЛОВЛАРИНИНГ АУДИТИ
---------	--

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти-2 соат	Талабалар сони: – 8 тагача
Машғулот шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан амалий машғулот
<i>Амалий машғулот режаси</i>	Қуйидаги топшириқларни бажариш: 1. Ягона солиқ тўлови аудитига бағишланган 6.1-топшириқни бажариш.
<i>Мустақил ишлар режаси</i>	1. Ягона ер солиғи аудитига бағишланган 6.2-топшириқни бажариш. 2. Қатъий солиқлар тўлови аудитига бағишланган 6.3-топшириқни бажариш.
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда соддалаштирилган солиқ тўловлари аудитига доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: Соддалаштирилган солиқ тўловлари аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: Соддалаштирилган солиқ тўловлари аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилинади
<i>Таълим бериш усуллари</i>	Мунозара, суҳбат, тезкор-сўров,
<i>Таълим бериш шакллари</i>	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
<i>Таълим бериш воситалари</i>	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
<i>Таълим бериш шароити</i>	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
<i>Мониторинг ва баҳолаш</i>	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 6.1.

Эксперт варағи № 6.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Ягона солиқ тўлови ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Ягона солиқ тўлови ҳисоб китоби ва Бош китобдаги четланишларни аниқлаш ва уларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида аниқланган маълумотлар

Соддалаштирилган солиқ режимида ишловчи «Согда- Тур» МЧЖнинг 2014 йилда эришган молиявий натижалари ҳамда уларни акс эттирувчи ҳисоб ва ҳисобот маълумотларидан кўчирмалар қуйида келтирилган.

1. Солиқ бўйича кредиторлик қарзи: (1) йил бошига 8512500 сўм, (2) йил охирига 5009500 сўм.

2. Йил мабойнида олинган даромадлар:

№	Даромад тури	Сумма, сўмда	Улуши, %
1	Хорижий мижозларга кўрсатилган автохизматлар	668196505	83,51
	Шу жумладан долларга кўрсатилган хизматлар	316242520	
2	Ички мижозларга кўрсатилган автохизматлар	20910000	2,61
	Жами автохизматлар	689106505	86,13
3	Долларда кўрсатилган туристик хизматлар	1922708	0,24
4	Сўмда кўрсатилган туристик хизматлар	66154448	8,27
	Жами туристик хизматлар	68077156	8,51
5	Долларда кўрсатилган авиачипталарни сотиш бўйича воситачилик хизматлари	34310602	4,29
6	Сўмда кўрсатилган авиачипталарни сотиш бўйича воситачилик хизматлари	8598130	1,07
	Жами воситачилик хизматлари	42908732	5,36
	Жами соф тушум	800092393	100,00

3. Қўшимча маълумотлар.

(1) жорий ижарадан олинган даромад – 12000 минг сўм; (2) Автобусни сотиш: (а) бошланғич қиймати 185000 минг сўм; (б) жамланган эскириши – 85000 минг сўм; (в) сотиш қиймати 120000 минг сўм; ўтган йилларда қайта баҳолашдан вужудга келган резерв капитали 550 минг сўм; (3) ижобий курс фарқлари 75000 минг сўм, салбий курс фарқлари 43514 минг сўм.

3. Йил мабойнида бюджетга тўланган ЯСТ – 32600 минг сўм;

4. ДСИга топширилган ЯСТ ҳисоб-китобида қуйидагилар акс эттирилган:

	Кўрсаткичлар	Корхона маълумотлари бўйича			
		Жами	Шу жумладан		
			Авто хизматлар	Авиабилет- лар	Туризм
1	Соф тушум	800092393,1	689106505	42908733	68077156
2	Ҳиссаси, %	100	86	5	9
3	Бошқа даромадлар	64036	64036	0	0
5	Солиқ базаси	800156429	689170541	42908733	68077156
6	Шу жумладан ЭКҚВга	352475831			
7	ЭКҚВ ҳиссаси, %	44,05	0	0	0
8	ЯСТ ставкаси, %		6	33	6
9	ЭКҚВ Ҳиссасига кўра ЯСТ ставкаси		3	16,5	3
10	ЯСТ суммаси	29797372	20675116	7079941	2042315

5. Текширувда қуйидагилар аниқланди: (1) сотилган автобуснинг қайта баҳоланишидан ҳосил бўлган резерв капитали 850 минг сўм, ижобий курс фарқлари 75420 минг сўм, салбий курс фарқлари 33514 минг сўм; (2) солиқ ставкалари тўғри қўлланилган; (3) ЯСТ «Молиявий натижалар тўғрисида ҳисоботда ва 9810 счетнинг дебет и 6410 счётнинг кредитида 29097000 сўм кўрсатилган.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1.ЯСТ ҳисоб-китобидаги четланишни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

№	Кўрсаткичлар	Корхона маълумотлари бўйича				Корхона маълумотлари бўйича				Четланиш			
		Жа ми	Шу жумладан			Жами	Шу жумладан			Жами	Шу жумладан		
			Авто хиз- матлар	Авиа- билет	Тур изм		Ав- то хиз- мат лар	А в и а- б и л е т	Ту риз м		Авто хиз- матл ар	Ав иа- бил ет	Тур изм
1	Соф тушум												
2	Ҳиссаси, %												
3	Бошқа даромадлар												
5	Солиқ базаси												
6	Шу жумладан ЭКҚВга												
7	ЭКҚВ ҳиссаси, %												
8	ЯСТ ставкаси, %												
9	ЭКҚВ Ҳиссасига кўра ЯСТ ставкаси												
10	ЯСТ суммаси												

2.ЯСТ бўйича бухгалтерия ёзувлари тўғри берилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

ЯСТга доир бухгалтерия ёзувларидаги камчиликлар реестри

№	Операциянинг мазмуни	Ёзув берилган			Берилиши керак эди		
		Дебет	Кредит	Сумма	Дебет	Кредит	Сумма

3. ЯСТ бўйича кредиторлик қарзни ҳисоб ва ҳисоботда тўғри акс эттирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонасида _____ йилда дебиторлик ёки кредиторлик қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

4.ЯСТ бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид аудиторлик тавсиялари ўз ичига қуйидагиларни олиши лозим:

- ҚҚС ҳисоб-китобини тасдиқланган намунавий шаклидаги аудиторлик вариантини тақдим этиш;
- Бош китобга киритилиши лозим бўлган тузатиш ёзувлари вариантини тақдим этиш
- Балансга киритиладиган тузатишлар вариантини тақдим этиш.

ТОПШИРИҚ № 6.2.

Эксперт варағи № 6.2.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Ягона ер солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Ягона ер солиғи ҳисоб- китоби ва Бош китобдаги четланишларни аниқлаш ва уларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида аниқланган маълумотлар

1.«Самарканд-Парранда» АЖнинг ягона ер солиғи ҳисоб-китобидан кўчирма:

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Майдон, га	Ернинг норматив қиймати, минг сўм.		Сумма
			1 га учун	жами ер майдони учун (3-устун х 4-устун)	
1	2	3	4	5	6
Жами ер майдони, шу жумладан:	010	196,26		19 119 289,19	х
Экин ерлар:	011				х
суғориладиган	0111	15,22	75 462,8	1 148 543,21	х
Боғлар:	012				х
суғориладиган	0121	3,41	28 264,3	96 381,26	х
Бўз ерлар:	015				х
лалми	0152	0,34	754,6	256,57	х
Пичанзор ва яйловлар:	016				х
суғорилмайдиган	0162	30,72	754,6	23 182,23	х
Ижтимоий иморатлар ва ҳовлилар	017	118,43	150 925,5	17 874 108,15	х
Жами солиқ солинмайдиган ерлар -	020	25,14	0		х
Солиқ солинадиган база (010-сатр 020-сатр)	030	168,12		19 142 471,43	х
Солиқ ставкаси, %				0,95	
Солиқ суммаси				181 853,48	

2. Ягона ер солиғи бўйича Бош китобдан кўчирма

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича	450000	0	1800000000	181853478		1403478

3. Текширувда пичанзор гуруҳига киритилган ерлардан 20 га суғориладиган ерлар (норматив қиймати 1 гаучун 75 462,8 минг сўм) эканлиги аниқланди

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1.Ягона ер солиғи ҳисоб-китоби реаллигитекшируви натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади:

«Самарканд-Парранда» АЖнинг ягона ер солиғи ҳисоб-китоби

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Майдон, га	Ернинг норматив қиймати, минг сўм.		Текширувга кўра			Четла-ниш
			1 га учун	жами ер майдони учун (3-устун х 4-устун)	Майдон, га	1 га учун норматив қиймат, минг сўм	жами ер майдони норматив қиймати (6-устун х 7-устун)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Жами ер майдони, шу жумладан:	010	196,26		19 119 289,19				
Экин ерлар:	011							
суғориладиган	0111	15,22	75 462,8	1 148 543,21				
Боғлар:	012							
суғориладиган	0121	3,41	28 264,3	96 381,26				
Бўз ерлар:	015							
лалми	0152	0,34	754,6	256,57				
Пичанзор ва яйловлар:	016							
суғорилмайдиган	0162	30,72	754,6	23 182,23				
Ижтимоий иморатлар ва ҳовлилар	017	118,43	150 925,5	17 874 108,15				
Жами солиқ солинмайдиган ерлар -	020	25,14	0					
Солиқ солинадиган база (010-сатр 020-сатр)	030	168,12		19 142 471,43				
Солиқ ставкаси, %				0,95				
Солиқ суммаси				181 853,48				

2.Ягона ер солиғи кредиторлик қарзни Бош китобда тўғри акс эттирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

**_____корхонасида _____йилда дебиторлик ёки кредиторлик
қарзларни текшириш натижалари**

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

ТОПШИРИҚ № 6.3.

Эксперт варағи № 6.3.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Қатъий белгиланган солиқ ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.
2. Қатъий белгиланган солиқ ҳисоб- китоби ва Бош китобдаги четланишларни аниқлаш ва уларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

**Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида
аниқланган маълумотлар**

1. 2016 йилда юридик шахслардан ва якка тартибдаги тадбиркорлардан олинадиган, тадбиркорлик фаолиятининг айрим турлари бўйича қатъий белгиланган солиқ СТАВКАЛАРИ

N	Фаолият тури	Тўловчилар	Мазкур фаолият турини характерловчи физик кўрсаткичлар	Физик кўрсаткич бирлигига ҳар ойда қатъий белгиланган солиқ ставкаси (бирлик учун энг кам иш ҳақиға қаррали миқдорларда)		
				Тошкент ш.	Нукус ш. ва вилоят бўйсунувидаги шаҳарлар	бошқа аҳоли пунктлари
1	Автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш	юридик шахслар	Эгаллаган майдон (1 кв.метр)	0,1	0,06	0,04
2	Болалар ўйин автоматлари	юридик ва жисмоний шахслар	Жихозланган ўринлар сони (бирликда)	3,0	2,0	1,0

Изоҳ: 1. Қатъий белгиланган солиқ ставкаси йил бошига - 2016 йил 1 январга белгиланган энг кам иш ҳақи (130 240 сўм) миқдоридан келиб чиқиб белгиланади ва энг кам иш ҳақи миқдорининг йил давомидаги ўзгаришига қараб қайта кўриб чиқилмайди.

2. Самаркандда жойлашган «Шердор» савдо марказининг 2016 йилда қатъий белгиланган солиққа доир кўрсаткичлари:

*автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш майдони 1000 кв.;

*болалар ўйин автоматлари сони 10 та;

*Йил бошига кредиторлик қарзлар: (а) автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш учун – 2500000 сўм, (б) болалар ўйин автоматлари учун – 104800 сум; ҳисобот йилида ҳисобланган солиқ: (а) автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш учун – 93772800 сўм, (б) болалар ўйин автоматлари учун – 31257600 сўм, ўтказиб берилган солиқ: (а) автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш учун – 95000000 сўм, (б) болалар ўйин автоматлари учун – 30000000 сўм

3. Аудиторлик текширувида қатъий белгиланган солиқ ҳисоб-китоби ва унинг ҳисобида четланиш мавжуд эмаслиги аниқланди.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1.Қатъий белгиланган солиқ ҳисоб-китоби реаллиги текшируви натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади:

Юридик шахслар учун қатъий белгиланган солиқ ҲИСОБ-КИТОБИ

Фаолият тури	Физик кўрсаткичлар		Қатъий белгиланган солиқ ставкаси (энг кам иш ҳақиға нисбатан қаррали миқдорда)	Энг кам иш ҳақи миқ-дори	Ойлар сони	Бюджетга тўланадиган қатъий белгиланган солиқ суммаси (3-уст. х 4-уст. х 5-уст.)
	ўлчов бирлиги	жиҳозланган жойлар сони (бирлиги), эгалланган майдон				
1	2	3	4	5	6	7
1.Корхона маълумоти бўйича						
1.Автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш	Кв.м					
2.Болалар ўйин автоматлари	дона					
Жами						
2.Аудит текшируви бўйича						
1.Автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш	Кв.м					
2.Болалар ўйин автоматлари	дона					
Жами						
3.Четланиш						
1.Автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш	Кв.м					
2.Болалар ўйин автоматлари	дона					
Жами						

2.Қатъий белгиланган солиқ бўйича дебиторлик ва кредиторлик қарзни Бош китобда тўғри акс этирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____ корхонасида _____ йилда дебиторлик ёки кредиторлик қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

7-мавзу	ХОДИМЛАРДАН УНДИРИЛАДИГАН ДАРОМАД СОЛИҒИ ВА ТЎЛОВ МАНБАИДА УШЛАНАДИГАН БОШҚА СОЛИҚЛАРНИНГ АУДИТИ
---------	---

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулоти вақти-2 соат	Талабалар сони: – 8 тагача
Машғулоти шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустақамлаш юзасидан амалий машғулоти
<i>Амалий машғулоти режаси</i>	Қуйидаги топшириқларни бажариш: 1. Жисмоний шахслар даромадидан солиқ аудитига бағишланган 7.1-топшириқни бажариш.
<i>Мустақил ишлар режаси</i>	1.Тўлов манбаида ушланадиган дивиденд солиғи ва бошқа солиқлар аудитига бағишланган 7.2, 7.3-топшириқларни бажариш
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда ходимлардан ундириладиган даромад солиғи ва тўлов манбаида ушланадиган бошқа солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: ходимлардан ундириладиган даромад солиғи ва тўлов манбаида ушланадиган бошқа солиқлар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: ходимлардан ундириладиган даромад солиғи ва тўлов манбаида ушланадиган бошқа солиқлар аудитига доир амалий кўникмалар ҳосил қилинади
Таълим бериш усуллари	Мунозара, суҳбат,тезкор-сўров,
Таълим бериш шакллари	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Мониторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 7.1.

Эксперт варағи № 7.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Жисмоний шахслар даромадидан солиқ (ЖШДС) ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.

2. Жисмоний шахслар даромадидан солиқ ҳисоб китоби ва Бош китобдаги четланишларни аниқлаш ҳамда уларни тузатишга оид аудиторлик тавсияларини ишлаб чиқиш.

Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида аниқланган маълумотлар

1.2016 йилда жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи СТАВКАЛАРИ

<i>Солиққа тортиладиган даромад миқдори</i>	<i>Солиқ ставкаси</i>
1 562 880 сўм.	0%
1 562 881 сўмдан 7 814 400 сўмгача (5 x 1 562 880)	1 562 880 сўмдан ошадиган суммадан 7,5%
7 814 401 сўмдан 15 628 800 сумгача (10 x 1 562 880)	468 864 + 7814400 сўмдан ошадиган суммадан 17%
15 628 801 сум ва ундан ортиқ	1 797 312 + 15 628800 сўмдан ошадиган суммадан 23%

Изоҳлар:

1. Солиқ солинадиган даромадлар гуруҳлари бўйича солиқ солиш икаласи йил бошига - 2016 йил 1 январга белгиланган энг кам иш ҳақи миқдоридан (130 240 сўм) келиб чиқиб белгиланади ва энг кам иш ҳақи миқдорининг йил давомидаги ўзгаришига қараб қайта кўриб чиқилмайди.

2. Жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи суммасини ҳисоблаб чиқариш мақсадида энг кам иш ҳақининг миқдори йил бошидан ортиб боровчи яқун билан ҳисобга олинади (йил бошидан тегишли даврнинг ҳар бир ойи учун энг кам иш ҳақларининг суммаси).

3. Белгиланган ставкалардан келиб чиқиб ҳисобланган, бюджетга тўланадиган жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи суммаси фуқароларнинг шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақларига ўтказиладиган, жисмоний шахслардан олинадиган даромад солиғи солинадиган даромадларидан "0" ставка бўйича солиқ солинадиган даромад (энг кам иш ҳақининг бир баравари) чегирилган ҳолда 1% миқдорида ҳисоблаб чиқариладиган ҳар ойлик мажбурий бадаллар суммасига камайтирилади.

4. Қонун ҳужжатларига мувофиқ энг кам ставка бўйича солиқ солинадиган жисмоний шахсларнинг алоҳида даромадларига солиқ солиш мақсади учун энг кам ставка 7,5 фоиз миқдорида қабул қилинади.

2. Корхона иш ҳақи ҳисоб-китобидан кўчирма

сўмда

№	Ф.И.Ш.	Лавозими	Жами ҳисобланган даромад	Корхона маълумоти бўйича ушланган		
				Даромад солиғи	1% ШЖБП ХВА	7,5% ПФ
1	Азимов Р.	ҳайдовчи	2 290 476	85 336	9 427	171 786
2	Худоёров С	менеджер	17 911 584	2 258 452	129 368	1456 329
3	Бурхонов С	директор	24 722 500	1 179 640	129 601	1 854 188
4	Гамбарова И, (ўриндош)	бош бухгалтер	20 528 035	2 734 480	177 078	1 622 704
5	Жуманов Б	Оператор	12 000 000	1 232 032	104 376	900 000
6	Карягдиева М	Коорд.	5 280 000	256 478	37 176	366 000
7	Кодирова Э	Коорд.	5 280 000	256 478	37 176	366 000
8	Луговской В	қаровул	6 325 600	309 572	47 632	474 420
9	Салоҳиддинов З.	ҳайдовчи	2 405 000	548 118	18 841	180 375
10	Тураева С	Коорд.	5 280 000	256 478	37 176	366 000
11	Канеев И.	ҳайдовчи	169 565	0	0	12 717
12	Парманов М	Коорд.	5 280 000,00	256 478	37 176	366 000
	Жами:		107 472 760	9 373 542	765 027	8 136 519

3. Бош китобдан кўчирма

6410 – Даромад солиғи

Кўрсаткич	Бош сальдо		Оборот		Охирги сальдо	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Сўм		1 428 105	10 723 542	9 373 542		78 105

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1.ЖШДС ҳисоб-китоби реаллиги текшируви натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади:

ЖШДС ҳисоб-китобини текшириш натижалари

Сўмда

№	Ф.И.Ш.	Лавозими	Текширув натижалари		
			Ҳисоб бўйича	Аудит	Четланиш
1	Азимов Р.	ҳайдовчи			
2	Худоёров С	менеджер			
3	Бурхонов С	директор			
4	Гамбарова И	бош бухг			
5	Жуманов Б	Оператор			
6	Карягдиева М	координатор			
7	Кодирова Э	координатор			
8	Луговской В	қаровул			
9	Салоҳиддинов З.	ҳайдовчи			
10	Тураева С	координатор			
11	Канеев И.	ҳайдовчи			
12	Парманов М	координатор			

2.ЖШДС бўйича дебиторлик ва кредиторлик қарзни Бош китобда тўғри акс эттирилганлигини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

_____корхонасида _____йилда дебиторлик ёки кредиторлик қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						

ТОПШИРИҚ № 7.2.

Эксперт варағи № 7.2.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1.Дивиденд солиғи ҳисоб-китоби реаллигини текшириш.

Топшириқни бажариш учун бошланғич маълумотлар

Таъсисларнинг уставкапиталидаги улуши: А таъсисчи-8,34%, Б таъсисчи 53,43 %, В таъсисчи -38,23 %. Ҳисобот йилида олинган соф фойда 121307080 сўм. Ушбу суммани таъсисчилар ўртасида уларнинг устав капиталдаги улушига мос равишда дивиденд сифатида тақсимлаш бўйича йиғилиш қарори мавжуд. Дивиденд солиғи ставкаси 10 %.

Таъсисчилар билан дивидендлар бўйича ҳисоб-китоблар счётларидан кўчирма қуйида келтирилган:

Счёт	Таъсисчилар	Бош қолдиқ (кредит)	Ҳисобланган дивиденд	Ушланган дивиденд солиғи (дебет)	Тўланган дивиденд (дебет)	Охири қолдиқ (кредит)
6611	А	93 992	9 277 761	937175	8 434 578	0
6612	Б	95 868 151	59 468 137	12 000 000	120 000 000	23336288
6613	В	0	42 561 182	4 256 118	0	38 305 064
Жами	100	95962143	111307080	17 193 293	20 434 578	61 641 352

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1.Солиқ кодексига мувофиқ дивиденд солиғи дивиденд тўланган пайтда ушланади, бунда жами ҳисобланган дивиденд суммаси ҳисобланган дивиденд солиғи суммаси ва тўланган дивиденд суммаси йиғиндисига тенг бўлиши керак.

Дивиденд солиғи ҳисоб-китобидаги четланишларни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Дивиденд солиғи ҳисоб-китобидаги четланишлар

Таъсисчилар	Ҳисобот бўйича	Аудит текшируви бўйича	Четланиш
А таъсисчи			
Б таъсисчи			
В таъсисчи			
Жами			

2. Таъсисчилар билан дивидендлар бўйича дебиторлик ёки кредиторлик қарзларни бош китобдаги ҳолатини текшириш натижаларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади.

Таъсисчилар билан дивидендлар бўйича дебиторлик ёки кредиторлик қарзларни текшириш натижалари

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
6611 счёт бўйича						
Корхона бўйича						
Аудит текшируви бўйича						
Четланиш						
6612 счёт бўйича						
6613 счёт бўйича						
Жами корхона бўйича						

ТОПШИРИҚ № 7.3.

Эксперт варағи № 7.3.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Жисмоний шахслардан тўлов манбаида мулкни ижарага беришдан олинган даромаддан ушланадиган солиқ аудити реаллигини текшириш

Топшириқни бажариш учун бошланғич маълумотлар

1. Корхона ва унинг ходими ўртасида ходимнинг қуйидаги биноларини ижарага олиб, бир йил мабойнида фойдаланиш тўғрисида шартнома тузилган.

№	Объект	Кв.м	Бир ойлик ижара хақи	Ойлар сони	Йиллик ижара хақи	Йиллик ушланган солиқ суммаси, 7,5%
1	Офис	63,16	150 000	12	1800 000	135 000
2	Гараж	146,13	400 000	12	4 800 000	337 500
	Жами		837160		6 600 000	472 500

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1.Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексига ва йиллик Бюджет параметрларига мувофиқ тўлов манбаида ушлаб қолинаниган солиқ суммасини ҳисоблашга асос бўладиган ижара хақи суммаси 1 кв.м. ер майдони учун 4000 сўмдан кам бўлмаслиги, ушбу солиқ ЖШДС ставкасининг энг кичик миқдорида, яъни 7,5 % миқдорида ушланиши ва бюджетга ўтказиб берилиши лозим.

2.Юқоридаги талаблардан келиб чиқиб, жисмоний шахслардан тўлов манбаида мулкни ижарага беришдан олинган даромаддан ушланадиган солиқ ҳисоб-китобидаги четланишларни қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштириш тавсия этилади

Жисмоний шахслардан тўлов манбаида мулкни ижарага беришдан олинган даромаддан ушланадиган солиқ ҳисоб-китобларни текшириш гатижалари

№	Объект	Кв.м	Ижара хақи ставкаси	Бир ойлик ижара хақи суммаси	Ойлар сони	Йиллик ижара хақи суммаси	Тўлов манбаида ушланадиган солиқ, 7,5%
Корхона ҳисоби бўйича							
1	Офис						
2	Гараж						
	Жами						
Аудит текширувида							
1	Офис						
2	Гараж						
	Жами						
Четланиш							
1	Офис						
2	Гараж						
	Жами						

8-мавзу	ДАВЛАТНИНГ БЮДЖЕТДАН ТАШҚАРИ МАҚСАДЛИ ФОНДЛАРИГА АЖРАТМА ВА УШЛАНМАЛАРНИНГ АУДИТИ
---------	--

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулоти вақти-2 соат	Талабалар сони: – 8 тагача
Машғулоти шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш юзасидан амалий машғулоти
Амалий машғулоти режаси	Қуйидаги топшириқларни бажариш: 1. Пенсия жамғармасига ягона ижтимоий тўлов ва суғурта бадали бўйича ҳисоб-китоблар аудитига бағишланган 8.1-топшириқни бажариш. 2. Давлатнинг бюджетдан ташқари мақсадли фондларига мажбурий ажратмалар бўйича ҳисоб-китоблар аудитига бағишланган 8.2-топшириқни бажариш.
Мустақил ишлар режаси	1. Йўл фондига мажбурий тўлов аудитига бағишланган 8.3-топшириқни бажариш
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда давлатнинг бюджетдан ташқари мақсадли фондларига мажбурий ажратмалар, ушланмалар ва тўловлар бўйича ҳисоб-китоблар аудитига доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: давлатнинг бюджетдан ташқари мақсадли фондларига мажбурий ажратмалар, ушланмалар ва тўловлар бўйича ҳисоб-китоблар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: давлатнинг бюджетдан ташқари мақсадли фондларига мажбурий ажратмалар, ушланмалар ва тўловлар бўйича ҳисоб-китоблар аудитига доир амалий кўникмалар ҳосил қилинади
Таълим бериш усуллари	Мунозара, суҳбат, тезкор-сўров,
Таълим бериш шакллари	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Мониторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 8.1.

Эксперт варағи № 8.1

Қуйидаги маълумотлар асосида:

2. Пенсия жамғармасыга ягона ижтимоий тўлов ва суғурта бадали бўйича ҳисоб-китоблар реаллигини текшириш

Топшириқни бажариш учун бошланғич маълумотлар

1."Самдонмахсулотлари" АЖ да 2016 йилда Пенсия жамғармасыга ягона ижтимоий тўлов ҳисоб китобидан кўчирма:

№	Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Миқдори
1	Жами ҳисобланган меҳнат ҳақи	сўм	5 644 723 080
2	Шундан ЯИТга тортилмайдиган қисми	сўм	
3	Тулов базаси	сўм	5 644 723 080
4	Тулов ставкаси	%	25
5	Тулов суммаси	сўм	1 411 180 770
6	ЯИТ базавий размери	сўм	894 805 825
7	Қушимча туланадиган ЯИТ	сўм	0

2."Самдонмахсулотлари" АЖ да 2016 йилда Пенсия жамғармасыга суғурта бадали ҳисоб китобидан кўчирма:

№	Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Миқдори
1	Жами ҳисобланган меҳнат ҳақи	сўм	5 644 723 080
2	Шундан суғурта бадали ушланмайдиган қисми	сўм	
3	Суғурта бадали базаси	сўм	5 644 723 080
4	Суғурта бадали ставкаси	%	7,5
5	Суғурта бадали суммаси	сўм	423 354 231

3.Текширувда жами ҳисобланган меҳнат ҳақи суммасига 22 400 000 сўмлик овқатланиш учун ҳисобланган компенсацияларнинг киритилмасдан қолинганлиги, шунингдек 3500000 сўмлик касал кунлар учун ҳисобланган нафақа суммасини ажратма ва ушланма базасидан ажратиб ташланмаганлиги аниқланди.

4. Юқоридагиларни эътиборга олиб, Пенсия жамғармасыга ягона ижтимоий тўлов ва суғурта бадаллари ҳисоб китоблари реаллигини текшириш натижаларини қуйидаги жадваллар кўринишида расмийлаштиринг.

**Пенсия жамғармасыга тўланадиган ягона ижтимоий тўлов
ҳисоб- китобини текшириш натижалари**

Кўрсаткичлар	Ҳисоботда	Текширишда	Фарқи
Жами ҳисобланган меҳнат ҳақи			
Шундан ЯИТга тортилмайдиган қисми			
Тўлов базаси			
Тўлов ставкаси			
Тўлов суммаси			
ЯИТ базавий размери			
Қўшимча тўланадиган ЯИТ			

**Пенсия жамғармасыга тўланадиган суғурта бадали
ҳисоб- китобини текшириш натижалари**

Кўрсаткичлар	Ҳисоботда	Текширишда	Фарқи
Жами ҳисобланган меҳнат ҳақи			
Шундан суғурта бадали ушланмайдиган қисми			
Ушланма базаси			
Ушланма ставкаси			
Ушланма суммаси			

ТОПШИРИҚ № 8.2.

Эксперт варағи № 8.2

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Давлатнинг бюджетдан ташқари мақсадли фондларига мажбурий ажратмалар бўйича ҳисоб- китоблар реаллигини текшириш

Топшириқни бажариш учун бошланғич маълумотлар

1."Самдонмахсулотлари" АЖ да 2016 йилда давлатнинг бюджетдан ташқари мақсадли фондларига мажбурий ажратмалар ҳисоб китобларидан кўчирма:

№	Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	Миқдори
1	Соф тушум	сўм	62 875 745 000
2	Пенсия фондига 1,6 %лик мажбурий ажратма	сўм	1 006 011 920
3	Йўл фондига 1,4 %лик мажбурий ажратма Тулов ставкаси	%	880 260 430
4	Умумтаълим мактаблари, касб-хунар коллежлари, академик лицейлар ва тиббиёт муассасаларини реконструкция қилиш, мукаммал таъмирлаш ва жихозлаш жамғармасига 0,5 %лик мажбурий ажратма	сўм	314 378 725

2.Текширувда ажратма базаси ҳисобланган соф тушумга 150 000 000 сўмлик ёрдамчи хўжаликлардан олинган соф тушум ҳамда 60 000 000 сўмлик мулкни ижарага бериш хизматларидан соф тушум суммаларини киритилмасдан қолинганлиги аниқланди.

3. Юқоридагиларни эътиборга олиб, давлатнинг бюджетдан ташқари мақсадли фондларига мажбурий ажратмалар ҳисоб китоблари реаллигини текшириш натижаларини қуйидаги жадваллар кўринишида расмийлаштиринг.

**Пенсия жамғармасига тўланадиган ягона ижтимоий тўлов
ҳисоб- китобини текшириш натижалари**

Кўрсаткичлар	Ҳисоботда	Текширишда	Фарқи
Соф тушум			
Пенсия фондига 1,6 %лик мажбурий ажратма			
Йўл фондига 1,4 %лик мажбурий ажратма Тулов ставкаси			
Умумтаълим мактаблари, касб-хунар коллежлари, академик лицейлар ва тиббиёт муассасаларини реконструкция қилиш, мукаммал таъмирлаш ва жихозлаш жамғармасига 0,5 %лик мажбурий ажратма			

ТОПШИРИҚ № 8.3.

Эксперт варағи № 8.3

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1.Йўл фондига мажбурий тўловлар бўйича ҳисоб-китоблар ва улар ҳисоби реаллигини текшириш

Топшириқни бажариш учун бошланғич маълумотлар

1. "Самдонмахсулотлари" АЖ 2016 йилда қуйидаги автомобилларни харид қилган ва улар учун йўл фондига тўловларни амалга оширган:

№	Автомобил тури	Хужжат		Сотиб олиш қиймати	Йўл фондига тўлов, 3%
		№	Сана		
1	Нексия -2 Сонс	256	6.10.2016	52 500 000	1575000
2	МАН юк машинаси	641	1.06.2016	85 000 000	2 550 000
	Жами			137 500 000	4 125 000

2.Ҳисоб маълумотларида (Бош китобда) йўл фондига 4 125 000сўмлик тўловни 9430 “Бошқа операцион харажатлар” счётига олиб борилганлиги аниқланди.

3. Юқоридагилар асосида йўл фондига тўловлар суммасини қайси солиқларга қанча миқдорда салбий таъсир этишини ҳисоб-китоб қилинг ва уларни тузатишга доир аудиторлик тавсияларини қуйидаги жадвал кўринишида расмийлаштиринг.

Йўл фондига мажбурий тўлов суммаси бўйича йўл қўйилган хатоликларни тузатишга оид бухгалтерия ёзувлари реестри

№	Операциянинг мазмуни	Ёзув берилган			Берилиши керак		
		Дебет	Кредит	Сумма	Дебет	Кредит	Сумма
1	Йўл фондига тўланган тўлов суммасига						
2	Мол-мулк солиғига						
3	Фойда солиғи суммасига						
4	Ободонлаштириш солиғи суммасига						

9-мавзу	СОЛИҚ ИМТИЁЗЛАРИ ВА СОЛИҚЛАР БЎЙИЧА МОЛИЯВИЙ САНКЦИЯЛАРНИНГ АУДИТИ
----------------	---

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулот вақти-2 соат	Талабалар сони – 8 тагача
Машғулот шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустақамлаш юзасидан амалий машғулот
<i>Амалий машғулот режаси</i>	Қуйидаги топшириқларни бажариш: 1.Мақсадли фойдаланиш шарти билан берилган имтиёзлар аудитига бағишланган 9.1-топшириқни бажариш.
<i>Мустақил ишлар режаси</i>	1. Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси ва солиқ имтиёзларини бухгалтерия ҳисобида акс эттириш тўғрисида йўриқномага мувофиқ мақсадсиз фойдаланиш шарти билан берилган имтиёзларни аудиторлик текширувидан ўтказиш тартибларини ўрганиш. 2. Солиқлар бўйича молиявий санкцияларни ҳисоб ва ҳисоботда акс этириш, ва уларни текшириш тартибларини ўрганиш
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда солиқ имтиёзлари ва солиқлар бўйича молиявий санкциялар аудитига доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: Талабаларда солиқ имтиёзлари ва солиқлар бўйича молиявий санкциялар аудитига доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: Талабаларда солиқ имтиёзлари ва солиқлар бўйича молиявий санкциялар аудитига доир амалий кўникмалар ҳосил қилинади
Таълим бериш усуллари	Мунозара, суҳбат, тезкор-сўров,
Таълим бериш шакллари	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
Таълим бериш воситалари	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
Таълим бериш шароити	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
Мониторинг ва баҳолаш	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 9.1.

Эксперт варағи № 9.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. ЯСТ бўйича мақсадли фойдаланиш шарти билан берилган солиқ имтиёзларини ҳисоб ва ҳисоботда тўғри акс эттирилганлигини текшириш

Топшириқни бажариш учун бошланғич ва аудиторлик текширувида аниқланган маълумотлар

1. “ISMATILLO NUR” МЧЖ ҳар хил турдаги эркаклар ва аёллар пайпоқ маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва сотиш билан шуғулланади. У Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 27 мартдаги «Маҳаллий ноозиқ-овқат истеъмол товарлари ишлаб чиқариш кенгайтирилишини рағбатлантириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» ПҚ–1050-сон қарорига мувофиқ 2018 йил 1 январгача ЯСТ тўловидан мақсадли фойдаланиш шарти билан озод этилган.

2. МЧЖнинг 2015 йил учун тузилган “Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот” қуйида келтирилган.

№	Кўрсаткичлар	Сумма, минг сўм
1	Соф тушум	405 400
2	Сотиш таннари	244 776
3	Сотишдан олинган фойда (зарар)	160 624
4	Давр харажатлари	35 578
5	Бошқа даромадлар	
9	Асосий фаолият фойдаси (зарари)	125 046
10	Молиявий фаолият бўйича даромадлар	451
12	<i>Валюта курсининг ижобий фарқлари</i>	451
13	<i>Молиявий фаолиятнинг бошқа даромадлари</i>	
14	Молиявий фаолият бўйича харажатлар	7 163
15	<i>Тўланган фоизлар</i>	7 163
16	<i>Валюта курсидан зарарлар</i>	
17	Фойда солиғини тўлагунгача бўлган фойда (зарар)	118 334
18	Даромад(фойда) солиғи(ЯСТ)	
19	Бошқа солиқлар	
20	Соф фойда (зарар)	118334

3. ЯСТ ҳисоб-китобига кўра ҳисобланган ва корхона ихтиёрида қолдирилган ЯСТ суммаси 20 292 минг сўм, ушбу солиқ суммаси “Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот”да акс эттирилмаган.

4.8840 “Солиқ имтиёзлари” счётидан кўчирма куйида келтирилган:

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича		15260		20292		35552

5.Аудит текширувида 50000 минг сўмлик беғараз молиявий ёрдам 8530 “Беғараз олинган мулк” счётига олиб борилганлиги ва ЯСТга 5 %лик ставка бўйича солиққа тортилмаганлиги аниқланган.

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1. ЯСТ ҳисоб-китобига кўра ҳисобланган ва корхона ихтиёрида қолдирилган ЯСТ суммаси “Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот”да акс эттирилади.

2. Беғараз олинган молиявий ёрдам суммаси “Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот”да асосий фаолиятдан олинган бошқа даромадлар таркибида акс эттирилиши ва мосравишда ЯСТ базасига киритилиши лозим.

3. Юқоридагиларни эътиборга олган ҳолда МЧЖнинг “Молиявий натижалар тўғрисида ҳисобот”даги четланишларни куйидаги жадвал кўринишида расмийлаштиринг.

Молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботи

№	Кўрсаткичлар	Корхона маълумотлари бўйича	Текшириш маълумотлари бўйича	Четланиш
1	Соф тушум	405 400	405 400	0
2	Сотиш таннари	244 776	244 776	0
3	Сотишдан олинган фойда (зарар)	160 624	160 624	0
4	Давр харажатлари	35 578	35578	
5	Бошқа даромадлар			
6	Асосий фаолият фойдаси (зарари)	125 046	139 312	14 266
7	Молиявий фаолият бўйича даромадлар	451	454	3
8	<i>Валюта курсининг ижобий фарқлари</i>	451	454	3
14	Молиявий фаолият бўйича харажатлар	7 163	7 163	0
15	<i>Тўланган фойзалар</i>	7 163	7 163	0
16	<i>Валюта курсидан зарарлар</i>			0
17	Фойда солиғини тўлагунгача бўлган фойда (зарар)	118 334	132 603	14 269
18	Даромад(фойда) солиғи(ЯСТ)		20 293	1
19	Бошқа солиқлар			0
20	Соф фойда (зарар)	118334	112 310	14 68

4.8840 “Солиқ имтиёзлари” счётидаги четланишларни куйидаги жадвал кўринишида расмийлаштиринг:

Кўрсаткичлар	Давр бошига қолдиқ		Даврдаги оборот		Давр охирига қолдиқ	
	Дт	Кт	Дт	Кт	Дт	Кт
Корхона бўйича						
Аудит бўйича						
Четланиш						

10-мавзу	СОЛИҚ ВА ТЎЛОВЛАР АУДИТИ НАТИЖАЛАРИНИ УМУМЛАШТИРИШ, РАСМИЙЛАШТИРИШ ВА ТАДБИҚ ЭТИШ
----------	--

1. Таълим бериш технологиясининг модели

Машғулоти вақти-2 соат	Талабалар сони: – 8 тагача
Машғулоти шакли	Мавзу бўйича билимларни кенгайтириш ва мустақамлаш юзасидан амалий машғулоти
<i>Амалий машғулоти режаси</i>	Қуйидаги топшириқларни бажариш: 1. Аудит текшируви натижалари бўйича аудиторлик ҳисоботи лойиҳасини тайёрлаш. 2. Корхона молиявий ҳисоботи бўйича аудиторлик ҳулосаси лойиҳасини тайёрлаш.
<i>Мустақил ишлар режаси</i>	1. Аудиторлик текшируви материаллари асосида солиқ ҳисоботларини қайта тузиш. 2. Аудиторлик текшируви материаллари асосида тузатилган молиявий ҳисобот шакллари тузиш
Ўқув машғулотининг мақсади: Талабаларда солиқлар ва тўловлар аудити натижаларини умумлаштириш ва тадбиқ этишга доир амалий кўникмаларни шакллантириш.	
Педагогик вазифалар: Талабаларда солиқлар ва тўловлар аудити натижаларини умумлаштириш ва тадбиқ этишга доир амалий кўникмаларни ҳосил қилиш	Ўқув фаолияти натижалари: талабаларда солиқлар ва тўловлар аудити натижаларини умумлаштириш ва тадбиқ этишга доир амалий кўникмалар ҳосил қилинади
<i>Таълим бериш усуллари</i>	Мунозара, суҳбат, тезкор-сўров,
<i>Таълим бериш шакллари</i>	Оммавий, яқка тартибда ишлаш
<i>Таълим бериш воситалари</i>	Ўқув қўлланма, проектор, флипчарт, маркерлар, эксперт топшириқлари
<i>Таълим бериш шароити</i>	Техник таъминланган, гурҳларда ишлаш учун мўлжалланган аудитория
<i>Мониторинг ва баҳолаш</i>	Оғзаки назорат: савол-жавоб, топшириқлар ечимини текшириш

ТОПШИРИҚ № 10.1.

Эксперт варағи № 10.1.

Қуйидаги маълумотлар асосида:

1. Олдинги топшириқлар ечимлари асосида аудиторлик ҳисоботи ва аудиторлик хулосаси лойиҳасини тайёрлаш
2. Олдинги топшириқлар ечимлари асосида аудиторлик хулосаси лойиҳаларини тайёрлаш

УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР

1. Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий ҳисоботларини текшириш бўйича ўтказилган аудиторлик текширувлари натижалари тўғрисида аудитор ҳисоботи 70-сон АФМС «Аудитор ҳисоботи ва молиявий ҳисобот тўғрисида аудиторлик хулосаси»га мувофиқ тузилади.

Ушбу АФМС га мувофиқ аудиторнинг ҳисоботи қуйидаги уч қисмдан (бўлимдан) иборат бўлади.

Қисм (бўлим)	Нима акс эттирилади
1.Кириш қисм	Аудиторлик ташкилоти ва аудиторлар тўғрисидаги маълумотлар, шунингдек аудиторлик текширувини ўтказишга доир умумий маълумотлар кўрсатилади
2.Асосий қисм	Аудиторлик текширувини олиб бориш жараёнлари, ва текширув натижалари, мавжуд хатокамчиликлар, уларнинг сабаблари кўрсатилади. Ушбу қисм алоҳида мавзулар (бўлимлар)ни акс эттирувчи параграфларга бўлиниши мумкин
3.Хулоса қисми	Текшириш объекти (объектлари) бўйича аудиторлик хулосаси, аниқланган четланишлар ва қонунбузарликларни бартараф этиш, шунингдек хўжалик юритувчи субъектнинг молиявий хўжалик фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича тавсиялар ва таклифлар берилади

2. Аудиторнинг ҳисоботи аудиторлик хулосасини тузишга асос бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг аудиторлик фаолияти тўғрисида Қонунига (19-модда) мувофиқ «**аудиторлик хулосаси** - молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги ва бухгалтерия ҳисобини юритиш тартибининг қонун ҳужжатларида

белгиланган талабларга мувофиқлиги тўғрисида аудиторлик ташкилотининг фикри ёзма шаклда ифодаланган, хўжалик юритувчи субъект молиявий ҳисоботидан фойдаланувчилар учун очик бўлган ҳужжат».

Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий ҳисоботларини текшириш бўйича ўтказилган аудиторлик текширувлари натижалари тўғрисида аудиторлик ҳулосаси 70-сон АФМС «Аудитор ҳисоботи ва молиявий ҳисобот тўғрисида аудиторлик ҳулосаси» га мувофиқ тузилади.

Ушбу АФМСга мувофиқ аудиторлик ҳулосаси худди аудиторнинг ҳисоботи каби қуйидаги уч қисмдан (бўлимдан) иборат бўлади:

- *Кириш қисм* – унда аудиторлик ташкилотига доир маълумотлар кўрсатилади;

- *Асосий қисм* - унда аудитни ўтказилишига асос бўлган шартнома ва меъёрий ҳужжатлар, аудит объектлари, томонларнинг жавобгарликлари кўрсатилади.

- *Ҳулоса қисми* – унда молиявий ҳисоботнинг Қонунлар ва бошқа меъёрий ҳужжатларга мос келиши ёки келмаслиги кўрсатилади.

ҲОЙДАЛАНИШГА ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН АХБОРОТ МАНБАЛАРИ РЎЙХАТИ

1. Ўзбекистон Республикаси Солиқ Кодекси. -Т., “Норма”, 2008.
2. Ўзбекистон Республикаси қонуни “Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида” (янги таҳрири). 2016 йил 13 апрелда тасдиқланган.
3. Ўзбекистон Республикаси қонуни “Аудиторлик фаолияти тўғрисида” (янги таҳрири). 2000 йил 26 майда тасдиқланган
4. “Маҳсулот (иш, хизмат)ларни ишлаб чиқариш ва сотиш харажатлари таркиби ҳамда молиявий натижаларни шакиллантириш тартиби тўғрисида Низом”. Ўз. Р. ВМнинг 1999 йил 5 февралдаги 54-сон қарори билан тасдиқланган.
5. Ўзбекистон Республикасининг Молия Вазирлигининг 2002 йил 27 декабрда 140-сонли буйруғи билан тасдиқланган “Молиявий ҳисобот шакллари ва уларни тўлдириш бўйича қоидалар”. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида 2003 йил 24 январда 1209-сонли рақам билан рўйхатга олинган (кейинги ўзгаришлар ва қўшимчалар билан).
6. Солиқ ҳисоботининг шакллари тасдиқлаш тўғрисида. Молия вазирлигининг 23-сон, Давлат солиқ қўмитасининг 2013-8-сон қарори. АВ томонидан 22.03.2013 й. 2439-сон билан рўйхатга олинган.
7. Аудит. 1-2 том. Ўқув қўлланма. - Т.: Ўзбекистон Бухгалтерлар ва Аудиторлар Миллий Ассоциацияси, 2004.-132 с
8. Дўсмуратов Р.Д. Аудит асослари.-Т.: Ўзбекистон миллий энциклопедияси. 2003.-612 б.
9. Мусаев Х.Н. Аудит. Дарслик. – Т.: Молия, 2003
10. Санаев Н.С., Нарзиев Р. Аудит. – Т.: Шарқ, 2001. – 334 б.
11. Файзиев Ш.Н., Исломов Ф.Р. ва бошқ. Солиқ ва тўловлар аудити. Т.: ТМИ, 2006. 106 бет.
12. Уразов К.Б., Худайбердиев Н.У. Солиқлар ва тўловлар аудитининг хусусиятлари. – Самарқанд, 2012- 292 б.
13. Курбонов З.Н. Солиқ аудити. Ўқув қўлланма. – Т.: Фан ва технология, 2007. – 45 б.
14. Интернет сайтлари:
[www. gaar.ru](http://www.gaar.ru) (Халқаро бухгалтерия стандартлари).
[www. cip.com](http://www.cip.com) (Халқаро Сертификатли Бухгалтер).
[www. aicpa.org](http://www.aicpa.org) (American Institute of Certified Public Accountants).
[www. Ziynet.uz](http://www.Ziynet.uz)

Уразов Комил Бахрамович

СОЛИҚ ВА ТЎЛОВЛАР АУДИТИНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ

**АМАЛИЙ МАШҒУЛОТЛАР ВА МУСТАҚИЛ ИШЛАР
УЧУН ТОПШИРИҚЛАР ТЎПЛАМИ ҲАМДА
УЛАРНИ БАЖАРИШГА ОИД УСЛУБИЙ КЎРСАТМАЛАР**

Самарқанд, СамИСИ, 2017

**2017 йил. Қоғоз бичими А5,
Офсет қоғози. Times New Roman” гарнитураси
Босма табағи 4,75
Буюртма № 71, Адади 50 нусха**

**Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти
Босмахонасида чоп этилди
Манзил: А. Темур кўчаси, 9-уй**